Dziś w numerze dodatek ilustrowany „Świat"

Cena 10 zł

Głos Wielkopolski

CZYTELNIK

Rok V ABCL · Poznań, niedziela 18 grudnia 1949 r. · Nr 347 (1727)

Kapitalizm i socjalizm

Kryzys, bezrobocie, marnotrawstwo, nędza szerokich mas — oto nieuleczalne choroby kapitalizmu. Nasz ustrój nie zna tych chorób dlatego, że władza jest w naszych rękach, w rękach klasy robotniczej, dlatego, że prowadzimy gospodarkę planową, planowo gromadzimy zasoby i prawidłowo rozdzielamy je między gałęziami gospodarstwa narodowego. Jesteśmy wolni od nieuleczalnych chorób kapitalizmu. Tym się różnimy od kapitalizmu, na tym polega nasza decydująca wyższość nad nim. Spójrzcie, w jaki sposób kapitaliści usiłują wyjść z kryzysu. Zniżają maksymalnie płace zarobkowe robotników. Zniżają maksymalnie ceny surowców i produktów żywnościowych. Ale nie chcą choćby w cokolwiek poważniejszym stopniu zniżyć cen wyrobów przemysłowych. To znaczy, że chcą wyjść z kryzysu kosztem podstawowych spożywców towarów, kosztem robotników, kosztem chłopów, kosztem mas pracujących tych krajów, które produkują surowce i żywność. Kapitaliści podcinają gałąź, na której siedzą. I zamiast wyjścia z kryzysu, następuje jego pogłębienie, następuje nagromadzenie nowych przesłanek, prowadzących do nowego, jeszcze straszliwszego kryzysu. Wyższość nasza polega na tym, że nie znamy kryzysów nadprodukcji, nie mamy i nie będziemy mieli milionów bezrobotnych, nie mamy anarchii w wytwórczości, albowiem prowadzimy gospodarkę planową.

STALIN

(„Zagadnienia leninizmu" str. 303)

Twórcza praca najwyższym zaszczytem i miarą patriotyzmu każdego obywatela

Prezydent R. P. Bolesław Bierut dekoruje zasłużonych w odbudowie kraju orderem „Sztandaru Pracy"

WARSZAWA (PAP). Dnia 15 bm., w dniu pierwszej rocznicy zjednoczenia partii robotniczych, Prezydent Rzeczypospolitej udekorował orderami „Sztandaru Pracy" I i II klasy szeregi racjonalizatorów, przodowników pracy, wyższych oficerów WP., inżynierów i techników oraz pracowników nauki, kultury i sztuki.

W uroczystości, która odbyła się w sali Rady Państwa, wzięli udział członkowie Rady Państwa oraz członkowie Biura Politycznego KC PZPR.

Wręczając ordery ob. Prezydent powiedział:

„Zaszczytne odznaczenia nadawane w Polsce przedwojennej, rzadko związane były z zasługami z tytułu pracy, a już w żadnym razie nie dotyczyły zwykłych robotników. Uznanie dla ofiarnego, twórczego, indywidualnego wysiłku, który składa się na dobro ogólnospołeczne, może znaleźć swój właściwy wyraz dopiero w warunkach demokracji ludowej. Dopiero w tym nowym ustroju społecznym, praca twórcza człowieka przestaje być obiektem wyzysku, spekulacji, niewoli.

Tam gdzie panują kapitaliści, praca człowieka zatraca swą godność społeczną i ludzką, zamienia się w element stosunku rynkowego „kupno — sprzedaż". Podstawą jej oceny jest tylko to, jaki daje zysk kapitaliście.

Dopiero po przepędzeniu kapitalistów wyzyskiwaczy pracy ludzkiej, spekulujących dobrem ogólnospołecznym, które praca ta tworzy, zmienia się zasadniczo w społeczeństwie sam stosunek do twórczej pracy człowieka. Przywrócona zostaje indywidualnej pracy człowieka najwyższa godność społeczna i najwyższy szacunek narodu.

Indywidualny wysiłek twórczy splata się jak najściślej i bezpośrednio z ogólnospołecznym procesem twórczym, który stanowi o sile, o rozwoju, o wzroście całego narodu, o rozkwicie jego dobrobytu, jego kultury i jego wkładu w skarbnicę ogólnoludzkiego postępu. Praca staje się nie tylko łącznikiem między jednostką i społeczeństwem, ale staje się wyrazem twórczego stosunku między człowiekiem i jego społecznością staje się sprawdzianem społecznej wartości każdego indywidualnego twórcy, miarą jego patriotyzmu.

Jak żołnierz, który w chwili zagrożenia niepodległości swego kraju bohatersko przelewając swą krew, lub oddając swe życie, wyraża gotowość obrony czci i honoru swego kraju, tak w życiu powszednim człowiek swym wysiłkiem twórczym składa narodowi codzienną daninę uczuć, swój wkład w jego siłę i wielkość w jego proces rozwojowy, w jego teraźniejszość i przyszłość.

(Ciąg dalszy na str. 2)

Fragmenty artykułu Przewodniczącego KC PZPR Bolesława Bieruta z nr 6 „Nowych Dróg" poświęconego 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Józefa Stalina pt.:

„ZWYCIĘSKI WÓDZ NOWEJ EPOKI"

zamieszczamy na str. 3.

Stalin przemawia na wszechzwiązkowej konferencji robotników i robotnic — stachanowców przemysłu i transportu w r. 1935

Utworzenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej potężnym czynnikiem pokoju i międzynarodowego bezpieczeństwa

Oświadczenie ministra Wyszyńskiego w Berlinie

BERLIN (PAP). Po przybyciu w dniu 14 bm. do Berlina minister spraw zagranicznych ZSRR Wyszyński złożył wobec przedstawicieli prasy następujące oświadczenie:

„Niemcy przeżywają znamienny okres. Utworzenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej oznacza początek nowego etapu historycznego w życiu narodu niemieckiego. Gdy w zachodnich strefach Niemiec pod kierownictwem imperializmu światowego organizowane są siły reakcji i czyni się wysiłki, zmierzające do restauracji niemieckiego kapitału monopolistycznego i władzy militarystów, do przekształcenia Niemiec Zachodnich w bazę agresji — tu, w Niemieckiej Republice Demokratycznej zakłada się podwaliny pod jednolite, demokratyczne i miłujące pokój Niemcy.

Historyczne i międzynarodowe znaczenie utworzenia Niemieckiej Republiki Demokratycznej ujawnił w sposób genialny w swym piśmie powitalnym do Prezydenta Niemieckiej Republiki Demokratycznej pana Wilhelma Piecka i premiera pana Otto Grotewohla — szef rządu radzieckiego Stalin.

Utworzenie republiki niemieckiej, demokratycznej i miłującej pokój — jak powiedział w tym liście Stalin — stanowi punkt zwrotny w dziejach Europy.

Istnienie w centrum Europy niemieckiego państwa demokratycznego, dążącego do pokojowych i przyjaznych stosunków z innymi miłującymi pokój państwami stanowi niezwykle potężny czynnik pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego. Istnienie miłujących pokój Niemiec demokratycznych obok Związku Radzieckiego, konsekwentnego i stanowczego bojownika o pokój i wolność narodów **wyklucza możliwość nowych wojen w Europie, kładzie kres przelewom krwi w Europie i uniemożliwia ujarzmienie krajów europejskich przez imperialistów świata".**

JÓZEF CHAŁASIŃSKI

prof. Uniwersytetu Łódzkiego

Przed rocznicą urodzin Stalina

Na jednym z kongresów pokoju słusznie powiedziano, że sam fakt istnienia ZSRR do gruntu zmienia społeczno-polityczne procesy całego świata.

Związek Radziecki ze Stalinem na czele stał się podstawową siłą w strukturze całego świata współczesnego i w tym charakterze podstawowej siły stał się również ośrodkiem światowego ruchu pokoju. Przodująca rola ZSRR i historyczny fakt, że Stalin jest obecnie dominującą postacią historyczną w całym świecie, sprawiają, że w związku z rocznicą urodzin Generalissimusa Stalina w całym świecie odbywają się manifestacje, które są zadokumentowaniem solidarności w walce o pokój i w walce o nowe oblicze cywilizacji ludzkiej.

Dążymy do socjalizmu, jako do wyższej formy ustroju społecznego, odpowiadającej nowoczesnej technice. Dążymy do przekształcenia w duchu socjalistycznym całej ludzkiej cywilizacji. I w drodze do socjalizmu korzystamy z bogatego doświadczenia ZSRR.

Doświadczenia radzieckie mówią, że socjalizmu nie realizuje się w oparciu o zasady towarzyskiej zabawy, lecz w ciężkiej walce z kapitalistycznymi klasami i kapitalistycznymi państwami. Państwa kapitalistyczne od początku i konsekwentnie zmierzają do zniszczenia Związku Radzieckiego, jako ośrodka, dokoła którego krystalizują się nowe społeczne siły naszej epoki.

Wiemy z doświadczeń radzieckich, a obecnie również i z naszych własnych, że w realizacji socjalizmu nie możemy liczyć na techniczną i ekonomiczną pomoc krajów kapitalistycznych. Dywersja wewnętrzna, zbrojna interwencja i wojna domowa, presja ekonomiczna, nie licząca się z żadnymi ludzkimi względami i obliczona na wygłodzenie ludności — to znane środki, jakie kapitalistyczni władcy zastosowali po rewolucji wobec Związku Radzieckiego, w zamierzeniu niedopuszczenia do realizacji socjalizmu.

Jest wreszcie jeszcze jeden moment, który zasługuje na szczególną uwagę polskiej nauki. Ten moment — to podstawowe miejsce, jakie w socjalistycznym budownictwie Związku Radzieckiego zajmuje nauka radziecka. Nauka jest istotnym elementem leninowsko-stalinowskiej koncepcji socjalistycznego narodu. Wysunięcie rozwoju nauki na naczelne miejsce w programie budownictwa socjalistycznego to uderzający rys Stalinowskiej polityki kulturalnej. Wielkość budżetu oświatowego i rozmach w rozbudowie instytucji i rozwoju badań naukowych wyróżnia Związek Radziecki wśród krajów świata.

Pod względem społecznym nauka radziecka nie ma pierwowzorów w historii. Nie było bowiem i nie ma poza ZSRR innego kraju, którego nauka i sztuka tak ściśle i w tak ogromnej skali wiązałyby się z potrzebami, problemami i ideałami życia prostego człowieka pracy. Z tego względu okres stalinowskich pięciolatek to w dziejach kultury ludzkiej proces przełomowy i nieodwracalny. To jest historyczny tytuł stalinowskiej epoki do szacunku ze strony całego świata nauki — a przede wszystkim nauki polskiej, która chce być twórczym czynnikiem w realizacji idei socjalistycznych narodu polskiego, związanego [illegible] braterstwa z narodami Związku Radzieckiego.

Przewodniczący CRZZ Aleksander Zawadzki odznaczony orderem „SZTANDARU PRACY"

WARSZAWA (PAP). W związku z 50 rocznicą urodzin, w uznaniu wybitnych zasług w pracy społeczno-politycznej i w dziele budownictwa Polski Ludowej, Prezydent RP nadał gen. Aleksandrowi Zawadzkiemu, sekretarzowi KC PZPR i przewodniczącemu CRZZ order „Sztandaru Pracy" I klasy.

Nieście wyżej sztandar godności klasy robotniczej!

Robotnicy Zakładów Metalowych w Poznaniu z dumą i radością witają nazwę Stalinowców

Uchwałą Ogólnopolskiego Komitetu Obchodu 70 rocznicy urodzin Józefa Stalina z dnia 13 bm. Zakłady H. Cegielski w Poznaniu zostały przemianowane na: „Zakłady Przemysłu Metalowego im. Józefa Stalina". W związku z tym załoga tej największej poznańskiej fabryki zebrała się w dniu wczorajszym na wielkiej manifestacji w sali nowej stołówki Zakładów.

Wielka sala nie mogła pomieścić w swych murach wielotysięcznej rzeszy pracowników Zakładów, którzy wprost od warsztatów pracy przybyli zamanifestować swą radość z powodu nadania Zakładom zaszczytnej nazwy. Wśród obecnych nie zabrakło zatrudnionych w fabryce kobiet i młodzieży. W pierwszych rzędach krzeseł zasiedli liczni goście, — przedstawiciele władz, partii, Wojska Polskiego, Zw. Zaw. Metalowców, dyrekcji Zakładów oraz przodownicy i racjonalizatorzy pracy.

Po zagajeniu manifestacji przez przewodniczącego rady zakładowej **A. Paszkowiaka** powołano prezydium. Jako pierwszy stanął na mównicy **A. Sternal** — sekr. Kom. Dzielnicowego PZPR. Stwierdził on m. in., **że nadanie Zakładom imienia Józefa Stalina jest spełnieniem życzeń ogółu robotników, którzy wielokrotnie wysuwali projekt zmiany nazwy.**

W dyskusji nad przemówieniem ob. Sternala wystąpił pierwszy ob. **Marcin Klimecki**, pracownik kotlarni, który w imieniu robotników swego działu oświadczył, że **kotlarnia wykona w dniu rocznicy urodzin Wielkiego Stalina dodatkowo 1 czołownicę do parowozu PT 47. Stanisława Okoń** — przodownica pracy zameldowała o postanowieniach Ligi Kobiet. **Pracownice Zakładów zobowiązały się m. in. zwiększyć produkcję, wstąpić gremialnie w szeregi ZPPR i pogłębić wśród członkiń L. K. świadomość ideologiczną.**

A oto dalsze zobowiązania innych oddziałów Zakładów na „Dzień pracy stalinowskiej" — 20 bm.:

Fabryka części normalnych zwiększy produkcję piast rowerowych o 5 proc., **Oddział FN** zaprowadzi docieranie noży ze stopów twardych systemem elektro-kontaktowym, **pracownicy chromowni** zakończą w tym dniu miesięczny plan, przodownik działu tokarskiego FN **Bogdan Milczarek** wraz z brygadzistą **J. Plichem** postanowili osiągnąć ponad 500 m/min. przy skrawaniu stali węglistej, **załoga FW** przyspieszy wykonanie części wagonów oraz

(Dokończenie na str. 2)

Polonia Belgijska protestuje przeciwko prześladowaniom Polaków we Francji

V Zjazd Zw. Patriotów Polskich w Belgii

BRUKSELA (PAP). W Brukseli odbył się V doroczny Zjazd Związku Patriotów Polskich w Belgii. Ponad 100 delegatów przybyłych ze wszystkich osiedli polskich obradowało nad aktualnymi zagadnieniami życia wychodźczego oraz nad problemem wzmocnienia więzi łączącej Polonię Belgijską z krajem.

Uczestnicy zjazdu postanowili zorganizować wśród wychodźstwa polskiego w Belgii zbiórkę pieniężną na odbudowę Zamku Królewskiego w Warszawie.

W jednogłośnie uchwalonej rezolucji delegaci wyrazili niezłomną wolę poparcia obozu pokoju i postępu, jak najostrzej napiętnowali metody represji i terroru stosowane przez władze francuskie wobec Polaków we Francji oraz wezwali wszystkich Polaków do obrony dobrego imienia Ojczyzny za granicą.

Zebrani wystosowali depesze powitalne do Prezydenta RP Bolesława Bieruta i Marszałka Rokossowskiego oraz uchwalili tekst odezwy do Polonii Belgijskiej, w której potępiają zbrodniczą działalność garstki reakcyjnych działaczy

GWIAŹDZISTA sztafeta młodzieżowa przybyła do Warszawy

WARSZAWA (PAP). W dniu 15 bm. do Warszawy przybyły z całego kraju sztafety młodzieżowe, niosące dary i meldunki o wykonaniu zobowiązań, podjętych przez młodzież polską dla uczczenia wielkiej rocznicy urodzin Józefa Stalina.

W związku z przybyciem sztafet w auli Politechniki Warszawskiej odbyła się uroczysta akademia.

Hutnicy wykonali przed terminem plan 3-letni i roczny plan produkcji surówki

KATOWICE (PAP). W dniu 12 grudnia br. hutnictwo polskie wykonało przedterminowo trzyletni i roczny plan produkcji surówki.

W związku z tym nowym osiągnięciem przewodniczący Zarządu Głównego Związku Zawodowego Hutników, Józef Knapczyk oraz dyrektor generalny CZPH inż. Ignacy Borejdo wysłali meldunki do przewodniczącego PKPG wicepremiera Hilarego Minca i kierownika Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego inż. Kiejstuta Żemajtisa.

Załogi hut złożyły w nich zapewnienie, iż tak jak dotąd, nadal kroczyć będą w pierwszych szeregach budowniczych Polski socjalistycznej, przysparzając gospodarce narodowej tysiące ton stali w produkcji ponadplanowej.

Twórcza praca najwyższym zaszczytem

(Dokończenie przemówienia Prezydenta RP Bolesława Bieruta ze str. 1)

Dlatego też praca twórcza staje się najwyższą dumą i zaszczytem człowieka, tak jak najwyższą dumą i zaszczytem żołnierza — patrioty jest obrona niepodległości swego ojczystego kraju. Przez swą pracę twórczą człowiek nie tylko spełnia swój obowiązek społeczny, ale kształtuje, tworzy swój naród, tak samo jak naród tworzy człowieka formując w nim od dzieciństwa talenty twórcze, przekazując mu wiedzę i doświadczenie minionych pokoleń.

Praca to najwyższy dar każdego pojedynczego człowieka i jedyne źródło bogactwa całego narodu, jego siły, jego wielkości jego znaczenia w społeczności ogólno-ludzkiej. Nie wszyscy zdają sobie z tego sprawę. Uświadomić to wszystkim jest naszym obowiązkiem.

Polska Ludowa czynić będzie wszystko, aby pracy twórczej swych obywateli nadać godność najwyższą, otoczyć ją uznaniem i szacunkiem, podnieść do należnego jej poziomu — zaszczytnej służby społecznej, wkładu w ogólny dobrobyt i kulturę narodu, w życiodajne źródło jego coraz szybszego wzrostu i rozkwitu.

Dzisiejsza uroczystość wręczenia nowego zaszczytnego odznaczenia, ustanowionego przez władzę ludową w celu wyróżnienia tych, którzy przodują w pracy na różnych odcinkach wielkiego, ogólno-narodowego frontu walki o nową wydajność pracy, nie jest więc zwykłą tego rodzaju uroczystością.

Nie przypadkowo połączona została ona z rocznicą, która symbolizuje jedność klasy robotniczej. KONGRES ZJEDNOCZENIOWY BOWIEM, OD KTÓREGO DZIŚ WŁAŚNIE UPŁYWA ROK, STAŁ SIĘ WIELKIM PRZEŁOMEM NIE TYLKO W ŻYCIU KLASY ROBOTNICZEJ, ALE I CAŁEGO NARODU. Jedność klasy robotniczej scementowała i pogłębiła jedność wszystkich ludzi pracujących w Polsce, budząc w nich entuzjazm i zapał twórczy, podnosząc ogólną wydajność pracy, nadając jej właściwe znaczenie. Dlatego właśnie uznanie, które pragniemy dziś wyrazić przodującej, twórczej pracy obywateli, odznaczonych orderem „Sztandaru Pracy", wiąże się naturalnie z tym wielkim przełomem społeczno-politycznym, którego wyrazem był historyczny kongres jedności klasy robotniczej.

Rola przodująca klasy robotniczej w wyzwoleniu pracy z niewoli kapitalistycznej, w przywróceniu jej godności społecznej w Polsce Ludowej, jest dziś zrozumiała i jasna dla całego narodu.

Kongres jedności klasy robotniczej był właśnie tym historycznym przełomem, który utorował narodowi jasną drogę w przyszłość, pogłębił świadomość kierunku naszej ogólnospołecznej pracy twórczej. Wzbudził on przez to wiarę w przyszłość wśród milionów prostych ludzi, rozświetlił horyzonty, ożywił zapał w sercach ludzkich, podniósł godność człowieka pracującego i czcią otoczył jego twórczy wysiłek.

Wyrazem tego zapału jest np. fakt przekroczenia zadeklarowanych przez klasę robotniczą składek na budowę Wspólnego Domu Partyjnego. Zadeklarowano wówczas zebranie miliarda złotych, zebrano do dnia dzisiejszego 1.850.000.000 złotych i niewątpliwie osiągnięta zostanie suma 2 miliardów. Oczywiście nie jest to jedyny i nie najbardziej znamienny fakt.

Wyrazem tego zapału jest oczywiście olbrzymi wzrost współzawodnictwa pracy, masowe formy tego współzawodnictwa, wielki wzrost wysiłku racjonalizatorów, robotników — wynalazców, którzy tworzą nowe formy, nowe sposoby naszej produkcji ogólnonarodowej.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza staje się przewodniczką tych wszystkich ludzi pracujących, partyjnych i bezpartyjnych, pracowników fizycznych i umysłowych, robotników, chłopów i inteligencji pracującej w marszu ku nowym, lepszym warunkom życia, w marszu do nowego ustroju społecznego, w marszu do socjalizmu. Bo dopiero socjalizm tworzy warunki pełnego wyzwolenia człowieka i czyni jego pracę twórczą przedmiotem dumy i zaszczytu, źródłem bohaterstwa i patriotyzmu, wyraz najwyższej czci i honoru.

Socjalizm przetwarzają swym wysiłkiem twórczym w rzeczywistość już dziś przodujący ludzie naszego narodu — przodownicy pracy, entuzjaści współzawodnictwa, racjonalizatorzy, wynalazcy — ta wielka armia twórców pracy, która w codziennym, ofiarnym, twórczym wysiłku kształtuje byt i przyszłość naszego narodu.

Brutalne postępowanie władz francuskich pogwałceniem międzynarodowych konwencji

Aide-memoire ambasadora RP w Paryżu — Putramenta

PARYŻ (PAP). Ambasador RP w Paryżu — Putrament — przesłał francuskiemu ministerstwu spraw zagranicznych aide-mémoire, w którym protestuje przeciwko aresztowaniu urzędników konsulatów RP we Francji: Piotrkowskiego, Wachowiaka, Oblamskiego, Ciemniakowskiego, Szulca i Golisza, którzy — jak dopiero następnie dowiedziała się Ambasada RP z prasy i oświadczeń, złożonych przez ministrów spraw zagranicznych i wewnętrznych na posiedzeniu francuskiego Zgromadzenia Narodowego — wydaleni zostali z Francji.

Takie postępowanie władz francuskich — stwierdza aide-mémoire — stanowi pogwałcenie obowiązującej polsko-francuskiej konwencji konsularnej, a zarazem jest jaskrawym pogwałceniem konwencji kulturalnej, gdyż do funkcji wyżej wymienionych urzędników konsularnych należała inspekcja polskich ośrodków szkolnych we Francji.

Pogwałceniem konwencji kulturalnej polsko-francuskiej jest również cofnięcie prawa nauczania 30 nauczycielom polskim i uprzednie brutalne wydalenie 12 nauczycieli bez żadnych powodów merytorycznych. W tych warunkach — stwierdza aide-mémoire — powyższe posunięcia władz francuskich muszą być uznane za krok, zmierzający do likwidacji szkolnictwa polskiego we Francji.

WYRAZY WDZIĘCZNOŚCI za oswobodzenie Ojczyzny i pomoc w budowaniu nowej szczęśliwej Ojczyzny

Chłopka Regina Mazur do Generalissimusa Stalina

WARSZAWA (PAP). Kobiety polskie, zrzeszone w związkach zawodowych, Kołach Gospodyń Wiejskich, w Lidze Kobiet, wysyłają setki listów i adresów do Józefa Stalina, w których składają mu najserdeczniejsze życzenia oraz wyrażają wdzięczność za oswobodzenie Ojczyzny.

Oto, jak wyraża swoje serdeczne uczucia dla Generalissimusa Józefa Stalina Regina Mazur ze wsi Osiek, pow. olawskiego:

„Kochany Towarzyszu Stalin!

Życzę Towarzyszowi długiego zdrowia i pomyślności, bo jakby nie Wy i Wasza Partia, to by my już dawno nie żyli, albo by my byli we wielkim nieszczęściu i nędzy.

Mój ojciec był drwalem i pracował w lesie u arcyksięcia Habsburga w pow. żywieckim i musiał utrzymać naszą mamę i nas pięcioro dzieci. Przy tej pracy ojca zabiło i matka nie dostała żadnej zapomogi. Brat najstarszy miał 10 lat, a najmłodszy 6 tygodni i żyliśmy w wielkiej nędzy, bo matka nie mogła się używić.

Pierwsze buty miałam na nogach, jak miałam 8 lat, a w domu to my jedli dwa razy na dzień kwas z kapusty i ziemniaki bez omasty. A nie tylko ja miałam taką biedę, bo było takich ludzi tysiące w Polsce, co tak żyli, a teraz jest opieka i sieroty się nie chowają na bruku jak za rządów sanacyjnych. Jak wyszłam za mąż to mąż pracował w kopalni, później go zredukowali i byliśmy bez środków do życia. Na wiosnę poszliśmy pracować do majątku u dziedzica Gniazdowskiego, to się pracowało od 5 rano do zachodu słońca.

Dzięki Towarzyszowi Stalinowi, jak nas wyzwoliła Armia Radziecka, to my mieli wielką radość, jak my zobaczyli wojsko radzieckie w naszej wsi. Pojechali my wtedy na Ziemie Odzyskane i tu my dostali gospodarkę 9 ha i żyje się nam dość dobrze. Jesteśmy z tego bardzo zadowoleni. Ja jestem agitatorką i wszystkim ludziom mówię, co nam dał Związek Radziecki i Towarzysz Stalin. Takich rodzin jak my jest w Polsce tysiące, co zawdzięczają Towarzyszowi ocalenie i oni ze mną życzą Towarzyszowi długiego życia i pomyślnej pracy, żeby już nigdy nie było na świecie wojny, wyzysku i nędzy i żeby wszyscy robotnicy i chłopi byli braćmi i szli za Towarzysza przykładem.

MAZUR REGINA
Wieś Osiek, gm. Godzikowice, pow. Olawa

Dalsze meldunki o wykonaniu planu produkcji w górnictwie

KATOWICE (PAP). Dnia 15 bm. zakończyły zwycięsko walkę o przedterminową realizację państwowych rocznych planów produkcji węgla kamiennego załogi kopalń „Makoszowy", „Bielszowice" i „Wirek".

Robotnicy Zakładów Metalowych w Poznaniu

z dumą i radością witają nazwę Stalinowców

(Ciąg dalszy ze str. 1)

wykończy przyrządy do produkcji stopni wagonowych i wykona trzymetrowy portret Józefa Stalina dla ozdobienia frontonu budynku administracyjnego Zakładów. Ponadto **kilku tokarzy z Oddziału FP postanowiło przekroczyć znacznie dzienne normy w dniu 20 bm.**

Po dyskusji odczytano list załogi Zakładów do Generalissimusa Józefa Stalina, który zebrani przyjęli długotrwałymi oklaskami i okrzykami na cześć Wodza światowego proletariatu. Równie żywiołowo powitali robotnicy przybyłą na salę grupę podchorążych, którzy przynieśli życzenia dla załogi fabryki od uczniów Oficerskiej Szkoły Broni Pancernej.

Przemówienia wygłosili również sekretarz KW PZPR **F. Ładosz** i I sekr. KM PZPR **Piotrowicz. Ob. Ładosz** powiedział m. in.:

„Dumna nazwa Stalinowców, jaką otrzymujecie w dniu dzisiejszym jest dla was nie tylko wielkim zaszczytem. Nakłada ona na was poważne obowiązki. Od dziś macie nieść wyżej sztandar godności klasy robotniczej, aby stać się w przyszłości przodującym zakładem przemysłowym w Polsce."

Manifestację zakończono odśpiewaniem „Międzynarodówki".

Wśród nieopisanego entuzjazmu robotnicy uchwalają wysłanie listów do Generalissimusa Józefa Stalina i przewodniczącego komitetu obchodu 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina — Bolesława Bieruta.

„Być robotnikiem w Zakładach Waszego imienia — piszą m. in. robotnicy w liście do Generalissimusa Józefa Stalina — znaczy to walczyć wiernie o urzeczywistnienie tych ideałów, którym Wy poświęcacie swoje życie i pracę.

Być robotnikiem w Zakładach Waszego imienia — — znaczy to, wzorując się na radzieckich stalinowskich pięciolatkach, mobilizować całą załogę do wykonania i przekroczenia planu 6-letniego, planu budowy podstaw socjalizmu.

Pracować w Zakładach im. Stalina, to znaczy przodować w wykonywaniu planów produkcyjnych w całym polskim przemyśle metalowym.

Dumni jesteśmy, że nasze Zakłady od dziś noszą imię Wielkiego Stalina. Zadania wypływające z tej nazwy załoga wykona z honorem."

W liście do Prezydenta R. P. Bolesława Bieruta czytamy m. in.:

„Załoga naszych Zakładów śle Wam, Obywatelu Prezydencie, gorące proletariackie podziękowanie, za spełnienie życzeń naszych robotników. Załoga nasza ze szczerą radością przyjęła wiadomość, że zakłady odtąd będą nosiły nazwę: Zakłady Przemysłu Metalowego im. Józefa Stalina. Jesteśmy dumni z tej nazwy i rozumiemy, jakie ona nakłada na nas obowiązki.

Świadomi, że wykonanie i przekroczenie planów produkcyjnych to najlepsza broń w walce o utrwalenie pokoju na świecie, będziemy pracować coraz wydajniej, zaostrzymy czujność naszą na działalność wroga klasowego, zlikwidujemy postoje i nie dopuścimy do awarii."

Gwałty i terror reakcyjnego rządu Bidaulta NIE ZDOŁAJĄ ROZERWAĆ więzi łączących Polonię Francuską z Macierzą

Nauczyciele polscy wysiedleni z Francji przybyli do Ojczyzny

WARSZAWA (PAP). W dniu 15 bm. przybyła do Warszawy grupa 18 nauczycieli i inspektorów polskich wysiedlonych przez reakcyjny rząd francuski.

Wśród wysiedlonych znajdują się: ob. ob. **Piotrowski, Obłamski, Wachowiak, Schultz, Streng, Bieliński, Czubek, Augustyn,** małżonkowie **Michalak** z 7-letnią córeczką, **Krieg, Chudy, Kukliński, Pieslewicz, Bar, Glinkowski i Paczyński.**

Przybyłych powitali na dworcu głównym z ramienia KC PZPR ob. Edward Kowalski, przedstawicielka MSZ ob. Cybiakowa, przedstawiciel Min. Oświaty dyr. Barbag, prezes i sekretarz Zarządu Głównego ZNP. ob. ob. Pokora i Kuroczko, grupa wysiedlonych uprzednio działaczy polskich z ob. ob. Stecem, Nowocieniem i Tłoczkiem na czele, liczne delegacje nauczycieli i kierowników szkół średnich kuratorium warszawskiego oraz delegacja ZAMP z Akademii Nauk Politycznych.

Prezes Zarządu Głównego ZNP we Francji ob. Streng podziękował za serdeczne przyjęcie i troskliwość rządu R. P. Stwierdził on że **cios wymierzony przez reakcyjny rząd francuski w ośrodki kulturalne polskie we Francji minął się z celem. Nic nie jest w stanie zakończył ob. Streng — zerwać kontaktu między emigrantami a ich Ojczyzną.**

Walka o pokój i niezależność narodową centralnym zadaniem francuskiej klasy robotniczej

Przemówienie Thoreza na plenum KC Komunistycznej Partii Francji

PARYŻ (PAP). W ostatnim dniu obrad plenum KC Komunistycznej Partii Francji dłuższe przemówienie wygłosił sekretarz generalny partii — Maurice Thorez, podsumowując wyniki dwudniowej dyskusji.

To, że Komunistyczna Partia Francji — oświadczył Thorez — postawiła słusznie na początku bież. roku problem walki o pokój, nie zwalnia nas bynajmniej od nowych wysiłków, jeśli chcemy kontynuować naszą drogę naprzód, jeśli rzeczywiście chcemy wykonać stojące przed nami zadania.

W centrum naszej działalności stawiamy walkę o pokój i niezależność narodową. Walki tej nie będziemy mogli zakończyć zwycięsko jeśli nie będziemy walczyli o jedność klasy robotniczej i skupienie wszystkich sił demokratycznych i pokojowych, jeśli nie będziemy zwalczali wszelkich prób wroga klasowego, który pragnie wywrzeć wpływ ideologiczny na klasę robotniczą i naszą partię, jeśli nie będziemy prowadzili bezwzględnej walki przeciwko wszystkim agentom imperializmu i podżegaczom wojennym, a zwłaszcza przeciwko titowskiej bandzie szpiegów i morderców.

Omawiając wzrost siły obozu pokoju — co podkreśliło w swej rezolucji Biuro Informacyjne — mówca stwierdza, że po raz pierwszy w dziejach powstał zorganizowany front pokoju, który pozwala żywić nadzieje na zwycięskie zakończenie walki o pokój. Nie oznacza on jednak — podkreśla Thorez, — że niebezpieczeństwo wojny zniknęło lub zmniejszyło się. Sprzeczności nękające obóz imperialistyczny i niepowodzenie planu Marshalla powodują, że imperialiści anglo-amerykańscy szukają wyjścia w wojnie.

Mówca podkreśla, że największym błędem w chwili obecnej byłoby niedocenianie niebezpieczeństwa wojny przygotowywanej przez imperialistów. **Największym jednak błędem byłoby również niedocenianie siły klasy robotniczej, sił ruchu demokratycznego, siły wszystkich miłujących wolność narodów. Jeśli siły te zjednoczą się w spólnej akcji, to będą mogły zmusić i**

zmuszą do odwrotu podżegaczy wojennych

Proponujemy — ciągnie dalej Thorez — jedynie rozwiązanie problemu niemieckiego, odpowiadające zarówno interesom narodowym, jak i ożywiającym nas uczuciom proletariackiego internacjonalizmu. Nigdy nie identyfikowaliśmy narodu niemieckiego z jego oprawcami, a dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek bądź przeprowadzamy różnice między robotnikami niemieckimi a magnatami odrodzonych trustów i karteli niemieckich, z którymi w układy wchodzą nasi ministrowie.

W dalszym ciągu swego przemówienia Thorez przeciwstawił polityce imperialistów anglo-amerykańskich i Fran-

(Ciąg dalszy na str. 6)

47 schronisk uruchomiono w bieżącym roku

WARSZAWA (PAP). Polskie Towarzystwo Krajoznawcze uzyskało w br. na odbudowę lub zagospodarowanie zniszczonych schronisk turystycznych kredyty w wysokości ponad 60 mil. zł. Sumy te zostały zużyte na budowę lub odbudowę 47 schronisk w różnych punktach kraju.

Protest Międzynarodowego Zw. Nauczycieli

PARYŻ (PAP). Międzynarodowy Związek Nauczycieli przy Światowej Federacji Związków Zawodowych skierował do ambasadora R. P. w Paryżu Putramenta następujący list:

„Międzynarodowy Związek Nauczycieli dowiedział się z oburzeniem o aresztowaniu urzędników polskich, zajmujących się sprawami szkolnymi we Francji oraz o aresztowaniach nauczycieli polskich. Związek nasz prosi o przekazanie nauczycielstwu polskiemu i Rządowi Rzeczypospolitej zapewnienia o więzach przyjaźni, łączących nauczycieli należących do naszej organizacji z całym narodem polskim.

Zawiadamiamy jednocześnie, że kierujemy do francuskiego ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa oświaty protest, przeciwko prześladowaniom Polaków we Francji".

Bolesław Bierut

Zwycięski Wódz Nowej Epoki

Fragmenty artykułu z nr. 6 „Nowych Dróg", poświęconego 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Józefa Stal na

Stając na czele wszystkich uciskanych i wyzyskiwanych w walce o obalenie tyranii imperialistycznej, realizując w tej walce sojusz robotników z chłopstwem pracującym i masami ludowymi, prowadzącymi walkę narodowo-wyzwoleńczą — partia proletariatu wznosi sztandar wyzwolenia w imieniu olbrzymiej większości społeczeństwa przeciwko jego znikomej mniejszości. **Hegemonia klasy robotniczej zmierza do realizacji przez proletariat wielkiej misji rewolucyjnej, w celu zmiany stosunków społecznych w interesie olbrzymiej większości ludzi na całym świecie i zbudowania społeczeństwa socjalistycznego. Oczyścić ludzkości drogę rozwoju i twórczego postępu przez zerwanie z niej kajdan klasowego ucisku i wyzysku, zbudować społeczeństwo bezklasowe — oto cel rewolucji proletariackiej, oto podstawowe i naczelne zadanie programowe dyktatury proletariatu. Poprzez dyktaturę proletariatu realizują się dążenia wyzwoleńcze całego ludu pracującego, wszystkich uciskanych i wyzyskiwanych.**

Hegemonia proletariatu jest rewolucyjnym przeciwstawieniem się dotychczasowej hegemonii burżuazji, która narzuciła ludzkości dyktaturę imperializmu. Imperializm skupia pod swą władzą nie tylko potężne środki gospodarcze. Dysponuje on również aparatem państwowym i zespołem środków politycznych, w których wielostronne formy oszustwa splatają się na przemian z metodami bezlitosnego terroru i gwałtu. Przy pomocy oszustwa i gwałtu burżuazja imperialistyczna sprawuje swą hegemonię nad olbrzymią większością wyzyskiwanych i tyranizowanych przez nią ludzi.

Wysadzając w powietrze całą nadbudowę społeczną, która strzegła i chroniła ustrój tyranii i wyzysku, głosząc, że jest to ustrój niezmienny i nienaruszalny — **klasa robotnicza pomaga podnieść się i wyprostować wszystkim pognębionym i uciemiężonym, wszystkim dźwigającym jarzmo burżuazyjnego ustroju społecznego.**

Towarzysz Stalin mówił w 10 rocznicę Rewolucji Październikowej:

„W przeszłości rewolucje kończyły się zazwyczaj zastąpieniem u steru rządów jednej grupy wyzyskiwaczy inną grupą wyzyskiwaczy. Wyzyskiwacze zmieniali się, wyzysk pozostawał."

„Tak się rzecz miała podczas wyzwoleńczych ruchów niewolników. Tak się rzecz miała w okresie powstań chłopów pańszczyźnianych. Tak się rzecz miała w okresie znanych „wielkich" rewolucji w Anglii, we Francji, w Niemczech. Nie mówię o Komunie Paryskiej która była pierwszą pełną chwały bohaterską, aczkolwiek nie uwieńczoną powodzeniem, próbą proletariatu, zwrócenia historii przeciw kapitalizmowi.

Rewolucja Październikowa różni się zasadniczo od tych rewolucji. Stawia sobie ona za cel nie zastąpienie jednej formy wyzysku inną formą wyzysku, jednej grupy wyzyskiwaczy inną grupą wyzyskiwaczy, lecz zniesienie wszelkiego wyzysku człowieka przez człowieka, zniesienie wszelkich grup wyzyskiwaczy, ustanowienie dyktatury proletariatu. Ustanowienie władzy najrewolucyjniejszej klasy ze wszystkich klas uciskanych, jakie istniały dotychczas, zorganizowanie nowego, bezklasowego społeczeństwa socjalistycznego.

Właśnie dlatego zwycięstwa (J. Stalin: „Zagadnienia leninizmu", str. 184) Rewolucji Październikowej oznaczają gruntowny przełom w historii ludzkości, gruntowny przełom w losach dziejowych kapitalizmu światowego, gruntowny przełom w ruchu wyzwoleńczym proletariatu światowego, gruntowny przełom w sposobach walki i formach organizacji w życiu codziennym i tradycjach, w kulturze i ideologii mas wyzyskiwanych całego świata."

Rewolucja proletariacka, to znaczy rewolucja socjalistyczna, oznacza

narodziny nowej ery w dziejach ludzkości,

ponieważ wprowadza ona gruntowny przełom w całokształcie stosunków społecznych, ekonomicznych, politycznych, kulturalnych i ideologicznych, wprowadza gruntowny przełom w życie mas pracujących, w życiu codziennym każdego człowieka. Rewolucja proletariacka to rewolucja, w której proletariat obejmuje przewodnictwo w walce wszystkich uciskanych i wyzyskiwanych o nowy, lepszy ustrój społeczny, w walce o nową erę dziejów ludzkich.

STALIN... IMIĘ TO WYROSŁO NA PRZEŁOMIE DWÓCH EPOK. GINĄCA — DOPROWADZIŁA DO NAJWIĘKSZEGO POGNĘBIENIA CZŁOWIEKA. NOWA — ROZPŁOMIENIA SIĘ CORAZ POTĘŻNIEJSZYM BLASKIEM ZWYCIĘSTWA JEGO WOLNOŚCI. IMIĘ STALINA JEST SYMBOLEM TEGO ZWYCIĘSTWA.

Formą polityczną stosunków społecznych w okresie przejściowym od starego do nowego ustroju, od kapitalizmu do socjalizmu, jest państwo dyktatury proletariatu.

Teorię i taktykę rewolucji proletariackiej w ogóle i dyktatury proletariatu w szczególności wypracowali i nakreślili Lenin i Stalin. W myśl tej teorii i taktyki organizowali siły do walki rewolucyjnej i kierownictwo tą walką.

Dookoła pojęcia „dyktatury proletariatu" wytworzyło się wiele błędnych poglądów i nieporozumień, m. in. również u nas w Polsce. Dlatego celowym będzie powołać się na kilka określeń Lenina i Stalina, nie pozostawiających żadnych wątpliwości.

Dyktatura proletariatu — to władza rewolucyjna opierająca się na przemocy nad burżuazją. Oto co mówi Lenin:

„Dyktatura proletariatu nie jest zakończeniem walki klasowej lecz jest jej kontynuowaniem w nowych formach. Dyktatura proletariatu jest to walka klasowa proletariatu, który zwyciężył i wziął w swe ręce władzę polityczną, walka przeciw burżuazji zwyciężonej, ale nie unicestwionej, która nie przestała istnieć i nie przestała stawiać oporu, która spotęgowała swój opór".

(W. Lenin — przedmowa do przemówienia „O oszukiwaniu ludu za pomocą haseł". Dzieła tom XXIV str. 311).

Należy zwrócić uwagę że i u nas w Polsce po zwycięstwie władzy ludowej w której hegemonem jest proletariat, walka klasowa nie znikła, lecz trwa w nowych formach, ponieważ klasy reakcyjne — zwyciężone, ale nie unicestwione, nie przestały stawiac oporu, a nawet potęgują ten opór, zmieniając jego formy.

„Dyktatura proletariatu — mówi dalej Lenin — **jest to szczególna forma sojuszu klasowego między proletariatem, awangardą ludu pracującego i licznymi nieproletariackimi warstwami ludu pracującego (drobnomieszczaństwo, drobni posiadacze, chłopstwo, inteligencja itd.) lub ich większością, sojuszu przeciw kapitałowi sojuszu mającego na celu zupełne obalenie kapitału, całkowite zdławienie oporu burżuazji i prób restauracji z jej strony, sojuszu mającego na celu ostateczne stworzenie i utrwalenie socjalizmu".**

Należy zwrócić uwagę, że i u nas **w Polsce władza ludowa opiera się na sojuszu klasy robotniczej z nieproletariackimi warstwami ludu pracującego, sojuszu, którego cele nie różnią się od sformułowanych wyżej przez Lenina,** i wreszcie:

„Dyktatura proletariatu... — mówi Lenin — **nie jest tylko przemocą nad wyzyskiwaczami i nie jest nawet głównie przemocą. Ekonomiczną podstawą tej przemocy rewolucyjnej, rękojmią jej żywotności i powodzenia jest to, że proletariat reprezentuje i urzeczywistnia wyższy typ społecznej organizacji pracy w porównaniu z kapitalizmem. W tym tkwi sedno rzeczy. W tym tkwi źródło siły i rękojmia niechybnego, całkowitego zwycięstwa".**

(W. Lenin „Dzieła wybrane" tom II).

Na czym polega wyższy, w porównaniu z kapitalizmem, typ społecznej organizacji pracy? Na socjalistycznych formach władania środkami produkcji na planowym regulowaniu procesów gospodarczych, na socjalistycznych metodach pracy, opartych o współzawodnictwo, niemożliwe w ustroju kapitalistycznym.

Takie cele postawiła i urzeczywistnia, budując fundamenty socjalizmu, władza ludowa w Polsce.

„Dyktatura proletariatu — mówi tow. Stalin — **jest narzędziem rewolucji proletariackiej, jej organem, jej najważniejszym punktem oparcia, powołanym do życia po to, aby po pierwsze, zgnieść opór obalonych wyzyskiwaczy i utrwalić swe zdobycze, po drugie, doprowadzić rewolucję proletariacką do końca, doprowadzić rewolucję.**

do zupełnego zwycięstwa socjalizmu

(J. Stalin „Zagadnienia leninizmu").

Dzięki zwycięstwu rewolucji proletariackiej i dyktatury proletariatu w ZSRR, dzięki pomocy Stalina i narodu radzieckiego, Polska i inne państwa wyzwolone przez Armię Radziecką z przemocy imperialistycznych najeźdźców hitlerowskich, mogą realizować dziś funkcję dyktatury proletariatu, w formie demokracji ludowej.

Demokracja ludowa jest olbrzymim osiągnięciem historycznym, które naród nasz i narody krajów wyzwolonych przez Armię Radz. zawdzięczają zwycięstwu dyktatury proletariatu w ZSRR, dokonanemu pod kierownictwem Partii Lenina-Stalina. Demokracja ludowa, umacniając kierowniczą rolę polskiej klasy robotniczej, zabezpieczy niezłomnie narodowi polskiemu zwycięstwo socjalizmu w Polsce.

O zwycięstwie tym możemy mówić z tak głębokim przekonaniem i wiarą właśnie dlatego, że mamy przed sobą historyczne doświadczenie oraz wzór drogi i walki którą kierowali Lenin i Stalin, a która doprowadziła do zwycięstwa socjalizmu w ZSRR. Doświadczenie historyczne ostatnich dziesięcioleci potwierdziło w pełni słuszność teorii marksizmu-leninizmu, potwierdziło ogromną doniosłość zgodności idei naukowej z praktyką rewolucyjną, kształtując zaś naszą świadomość w duchu wielkiej rewolucyjnej ideologii proletariatu — ideologii nowej epoki — dało nam niezawodną busolę w codziennej pracy praktycznej.

* * *

Wielka Rewolucja Październikowa stworzyła epokowy zwrot w dotychczasowym rozwoju historii świata. Mierzyć jej znaczenie ramami narodowymi czy geograficznymi byłoby wielkim błędem. Nie oceniały jej bynajmniej w podobny sposób zjednoczone przeciw niej siły klasowe, broniące systemu imperialistycznego, w którym rewolucja proletariacka uczyniła potężny wyłom.

Próby likwidacji „wyłomu", podejmowane w latach 1919 do 1921 przez koalicję imperialistyczną „14 państw", skończyły się niepowodzeniem i musiały być zaniechane, gdy front zaczął trzeszczeć w wielu ogniwach. Pozostawała wówczas nadzieja, że pierwsza w świecie dyktatura proletariatu nie utrzyma się wobec trudności, zarówno wewnętrznych, jak i organizowanych planowo przez otoczenie kapitalistyczne. Okazało się, że dyktatura proletariatu potrafiła nie tylko sprostać wszystkim trudnościom, ale w walce z nimi umacniała się, hartowała, urastała w potęgę. W ciągu 15 lat z kraju zacofanego ekonomicznie uczyniła kraj kwitnący i społeczeństwo zwarte, rosnące, jednolite, rozwijające swą nową kulturę i gospodarkę socjalistyczną w tempie niespotykanym dotychczas w dziejach.

Wówczas misję likwidacji „wyłomu" podjęła najbardziej agresywna i buńczuczna „oś faszystowska", podszczuwana w tym kierunku skrycie przez rządy innych państw imperialistycznych.

Próba skończyła się sromotną katastrofą i rozgromem agresorów, a „wyłom" we froncie rozszerzył się znacznie. Nie ulega wątpliwości, że wszelkie nowe tego rodzaju próby musiałyby się skończyć ostatecznym załamaniem się całego frontu imperialistycznego.

(Ciąg dalszy na str. 4)

Józef Wissarionowicz Stalin

W OKRESIE Wielkiej Wojny Narodowej Stalin stanął na czele walki narodu radzieckiego przeciwko zaborcom niemiecko-faszystowskim. Stał na czele Państwowego Komitetu Obrony, który utworzony został celem szybkiego zmobilizowania wszystkich sił narodów ZSRR dla stawienia oporu wrogowi.

Stalin wziął na siebie bezpośrednie dowództwo sił zbrojnych państwa radzieckiego. Był on komisarzem ludowym obrony, Wodzem Naczelnym Armii Radzieckiej.

Przez wszystkie trudności i ciężkie próby wojenne Stalin poprowadził naród radziecki i Armię Radziecką do wielkiego zwycięstwa nad wrogiem, zwycięstwa, które nie ma sobie równego w dziejach ludzkości.

Historyczne zasługi Stalina jako genialnego wodza i największego męża stanu w okresie Wojny Narodowej rząd radziecki uczcił wysokimi odznaczeniami. W marcu 1943 roku J. Stalinowi przyznany został tytuł wojskowy Marszałka Związku Radzieckiego. W dniu 6 listopada 1943 r. za umiejętne kierowanie operacjami Armii Czerwonej w Wojnie Narodowej przeciwko zaborcom niemieckim oraz za odniesione sukcesy, odznaczono Stalina orderem Suworowa I klasy. W dniu 29 lipca 1944 r. za wyjątkowe zasługi na polu organizacji i przeprowadzenia operacji ofensywnych Armii Czerwonej, które doprowadziły do olbrzymiej klęski armii niemieckiej odznaczono J. Stalina orderem „Pobieda" („Zwycięstwo").

W dniu 26 czerwca 1945 r. Prezydium Rady Najwyższej ZSRR nadało Stalinowi, który stanął na czele Armii Czerwonej w trudnych dniach obrony ZSRR i jego stolicy Moskwy, i z niezwykłym mestwem i sta nowczością dowodził walką z Niemcami hitlerowskimi, tytuł Bohatera Związku Radzieckiego, i wręczono mu order Lenina i medal „Złota Gwiazda". Tego samego dnia Stalin udekorowany został II orderem „Pobieda" za niezwykłe zasługi na polu organizacji sił zbrojnych Związku Radzieckiego i umiejętne kierowanie nimi podczas Wielkiej Wojny Narodowej.

IV

Biografia opracowana na podstawie wydanego przez Spółdzielnię Wydawniczą „Książka i Wiedza" życiorysu J. Stalina oraz broszury Wydziału Propagandy KC PZPR pt. „O Towarzyszu Stalinie".

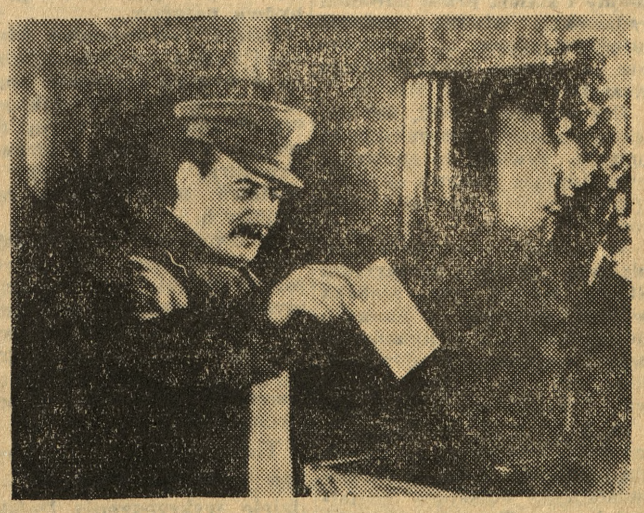

Wybory do Rady Najwyższej ZSRR odbyły się 12 grudnia 1937 roku. Z 94 milionów wyborców wzięło udział w głosowaniu przeszło 91 milionów (96,8 proc.); 90 milionów jednomyślnym głosowaniem na kandydatów bloku komunistów i bezpartyjnych potwierdziło zwycięstwo socjalizmu. Stalin został pierwszym wybrańcem ludu, pierwszym delegatem do Rady Najwyższej ZSRR. Na zdjęciu — Stalin wkłada kopertę do urny.

W dniu 27 czerwca 1945 r. J. Stalinowi nadano najwyższy tytuł wojskowy — Generalissimusa Związku Radzieckiego.

Życie i działalność J. Stalina są nierozerwalnie związane z działalnością Lenina, jego nauczyciela i wychowawcy, z historią bohaterskiej partii bolszewickiej, z historią wielkiego narodu radzieckiego.

Życie i działalność Stalina związane są z międzynarodowym ruchem robotniczym i narodowo-wyzwoleńczą walką ludów kolonialnych przeciwko uciskowi imperialistycznemu.

W Stalinie miliony robotników wszystkich krajów widzą swego nauczyciela, którego klasyczne prace uczyły ich i uczą, jak należy skutecznie walczyć przeciwko wrogowi klasowemu jak należy przygotowywać warunki ostatecznego zwycięstwa proletariatu.

Na doświadczeniu zwycięskiej rewolucji socjalistycznej, na doświadczeniu budowy socjalizmu w ZSRR i na doświadczeniu zwycięskiego narodu radzieckiego w Wojnie Narodowej masy pracujące całego świata przekonały się o głębokiej żywotnej prawdzie dzieła Lenina — Stalina. Obecnie wszystkie miłujące wolność narody widzą w Stalinie wiernego i wytrwałego obrońcę pokoju, bezpieczeństwa i swobód demokratycznych.

Józef Stalin to genialny wódz i nauczyciel partii, wielki strateg rewolucji socjalistycznej, kierownik państwa radzieckiego. Nieprzejednanie w stosunku do wrogów socjalizmu, niezachwiana wierność zasadom, kojarzenie w swej działalności jasnej perspektywy rewolucyjnej i jasność celu z niezwykłą stanowczością w osiąganiu celu; mądre kierownictwo, odpowiadające konkretnym okolicznościom, nierozerwalna łączność z masami — takie oto są charakterystyczne cechy stalinowskiego stylu pracy.

Wraz ze swymi najbliższymi współbojownikami, wypróbowanymi leninowcami, na czele wielkiej partii bolszewików Stalin kieruje nieznanym w dziejach, wielonarodowym, socjalistycznym państwem robotników i chłopów. Praca J. Stalina jest wyjątkowo wielostronna; jego energia jest zaiste zdumiewająca. Krąg zagadnień, absorbujących uwagę Stalina jest niezmierzony; najbardziej skomplikowane zagadnienia teorii marksizmu-leninizmu i podręczniki szkolne dla dzieci problemy polityki zagranicznej Związku Radzieckiego i codzienna troska o upiększenie stolicy radzieckiej; stworzenie Wielkiej Północnej Drogi Morskiej i osuszenie bagien Kolchidy problemy rozwoju radzieckiej literatury i sztuki i redagowanie statutu życia kołchozowego, i wreszcie rozwiązywanie najbardziej skomplikowanych kwestii teorii i praktyki sztuki wojennej.

Wszyscy znają niepokonaną, druzgocącą siłę logiki stalinowskiej, kryształową jasność jego umysłu, stalową wolę, wierność dla partii, gorącą wiarę w lud i miłość do ludu. Wszystkim znana jest jego skromność, prostota, subtelność w stosunku do ludzi i bezwzględność w stosunku do wrogów ludu. Wszystkim znany jest jego nieprzejednany stosunek do frazesowiczów i gadułów, do utyskujących i panikarzy. Stalin jest rozważny, nie lubi pośpiechu w rozwiązywaniu skomplikowanych kwestii politycznych, tam gdzie wymagane jest wszechstronne uwzględnienie wszystkich plusów i minusów. A równocześnie jest Stalin największym mistrzem śmiałych rewolucyjnych decyzji i ostrych zwrotów.

Stalin — to godny kontynuator sprawy Lenina, to Lenin dnia dzisiejszego.

Bolesław Bierut

Imię Stalina natchnieniem i sztandarem w walce o pokój

Dalszy ciąg artykułu z nr. 6 „Nowych Dróg", poświęconego 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Józefa Stalina

Siłą kierującą zwycięską rewolucją i utrwaleniem dyktatury proletariatu oraz jej wszystkimi zdobyczami była partia leninowska. Towarzysz Stalin mówi (w przytoczonej wyżej cytacie), że od chwili zwycięstwa rewolucji, **„Partia nasza z siły NARODOWEJ przekształciła się w siłę, w przeważnej mierze MIĘDZYNARODOWĄ".** Jakże głęboko trafne okazały się te słowa w świetle doświadczenia minionego okresu, jakże trafnie odzwierciedlają dzisiejszą rolę WKP (b)

Partia zbudowana przez Lenina i Stalina

jest wzorem partii proletariackiej, która potrafiła skupić pod swym sztandarem wielomilionowe masy pracujące i zyskać wśród nich najwyższy autorytet i bezgraniczne zaufanie. Jest ona wzorem partii, która zawsze wysoko niosła sztandar internacjonalizmu, nie szczędząc sił, aby wzmacniać i rozszerzać związek mas pracujących całego świata. Rolę partii, uczucia i przywiązanie, jakie budzi ona w swych ofiarnych, zwartych, bojowych szeregach, wyraził towarzysz Stalin nad trumną Lenina, składając w imieniu partii wielką przysięgę, porywającą do dalszych czynów.

„My, komuniści, jesteśmy ludźmi szczególnego pokroju. Skrojeni jesteśmy ze szczególnego materiału. Stanowimy armię wielkiego stratega proletariackiego, armię towarzysza Lenina. Nie ma nic chlubniejszego ponad zaszczyt należenia do tej armii. Nie ma nic chlubniejszego ponad miano członka partii, której twórcą i kierownikiem jest towarzysz Lenin"...

(Historia WKP (b) — „Krótki kurs").

Tak jak Lenin, strzeże towarzysz Stalin ponad wszystko czystości ideologicznej partii, uczy ją poznawać naukę marksizmu-leninizmu i wiązać ją z praktyką rewolucyjną. Uczy ją walczyć z wszelkimi odchyleniami ideologicznymi z oportunizmem, z sekciarstwem i frakcyjnością. Szczególną troską otacza sprawę jak najbliższej codziennej łączności organizacji partyjnych z bezpartyjnymi masami robotników i chłopów. Budzi w partii czujność rewolucyjną i przekazuje jej swoją wielką wiedzę stratega, umiejącego stosować elastyczną, przemyślaną taktykę, w oparciu o dokładną analizę konkretnych warunków akcji.

Pod kierownictwem towarzysza Stalina WKP (b) ani na chwilę nie traciła z oczu perspektywy międzynarodowej i związku swych zadań z wielką ideą wyzwoleńczą, która nurtowała coraz silniej w sercach i umysłach milionów ludzi uciskanych i wyzyskiwanych we wszystkich krajach świata. Im silniej występowały skutki ogólnego kryzysu, którym dotknięty jest cały system gospodarki kapitalistycznej, tym wyraźniejszy stawał się dla nas pracujących międzynarodowy charakter Rewolucji Październikowej, jej wielkie przełomowe i ogólnoświatowe znaczenie.

Podkreślając nieustannie olbrzymie znaczenie teorii dla prawidłowego kierowania ruchem robotniczym, dla uniknięcia błędów w polityce, dla słusznej oceny wydarzeń i trafnego przewidywania ich rozwoju — Towarzysz Stalin przestrzegał przed książkowym, doktrynerskim, sztywnym jej traktowaniem.

Opanować teorię marksistowsko-leninowską — znaczy to umieć.. wzbogacać ją w nowe twierdzenia i wnioski, umieć ją rozwijać i posuwać naprzód, nie cofając się przed tym, by, biorąc za punkt wyjścia istotę teorii, zastąpić niektóre już przestarzałe jej twierdzenia i wnioski nowymi twierdzeniami i wnioskami, odpowiadającymi nowej sytuacji dziejowej.

Teoria marksistowsko-leninowska nie jest dogmatem, lecz wytyczną działania". (Historia WKP (b) krótki kurs).

Po śmierci Lenina trockiści i prawicowi oportuniści pod pozorem obrony teoretycznych założeń marksizmu-leninizmu, które najwulgarniej wypaczali — usiłowali podważyć wewnętrzną spoistość partii i wzbudzić nieufność do jej kierownictwa. Gdy zmieniająca się sytuacja wymagała zmiany planu strategicznego, gdy od etapu odbudowy gospodarczej Partia przechodziła do planowego budowania społeczeństwa socjalistycznego trockiści przeciwstawili wysiłkom Partii, „argumenty" o niemożności zbudowania socjalizmu w jednym kraju zwłaszcza tak zacofanym ekonomicznie jak Rosja.

* * *

Cóż było podłożem tej argumentacji, która okazała się nie tylko tchórzliwym panikarstwem i niewiarą w siły klasy robotniczej, ale i zamaskowaną dywersją, mającą na celu podważenie od wewnątrz państwa proletariackiego? Podłożem było fałszywe ujęcie istoty sojuszu robotniczo-chłopskiego, po zwycięstwie rewolucji proletariackiej, fałszywe ujęcie istoty hegemonii klasy robotniczej w socjalistycznej przebudowie warunków życia szerokich proletariackich i półproletariackich warstw ludu pracującego.

Towarzysz Stalin rozbił te usiłowania trockizmu, ujawnił ich obce klasowo, oportunistyczne podłoże i rozwinął dalej leninowską teorię o możliwości i konieczności budowy socjalizmu w ZSRR. **„Proces odpadania od imperializmu szeregu nowych krajów** — pisał Towarzysz Stalin — **odbywać się będzie tym prędzej i gruntowniej, im gruntowniej wzmacniać się będzie socjalizm w pierwszym zwycięskim kraju".** Zadanie budowy socjalizmu postawione zostało przez Towarzysza Stalina jako zadanie umacniania przesłanek rewolucji światowej.

Stalinowski plan strategiczny

nigdy nie tracił związku z sytuacją międzynarodową, z rolą ZSRR jako awangardy i hegemona światowego ruchu wyzwoleńczego. Ale rozszerzanie wyłomu w światowym froncie imperialistycznym proletariat ZSRR mógł przeprowadzić w ówczesnej sytuacji tylko budując socjalizm.

Gdy Partia przystąpiła do planowej przebudowy gospodarczej wysuwając hasło szybkiego uprzemysłowienia kraju w oparciu o nowoczesną technikę — prawicowi oportuniści we wspólnym bloku z niedobitkami trockistowskimi znów usiłowali posiać panikę i podważyć wewnętrzną spoistość Partii, wysuwając zgniłe argumenty o nierealności planu socjalistycznej przebudowy przemysłu, o niemożliwości socjalistycznej rozbudowy karłowatej gospodarki chłopskiej. **Towarzysz Stalin rozbił te usiłowania i rozwinął dalej leninowską teorię o charakterze i zadaniach budownictwa socjalistycznego, o środkach socjalistycznej przebudowy wsi na podstawie kolektywizacji i mechanizacji drobnego rolnictwa, oraz wyrugowania elementów kapitalistycznych z gospodarki wiejskiej:**

„Kluczem do rekonstrukcji gospodarki rolnej jest szybkie tempo rozwoju naszego przemysłu" — wskazywał Towarzysz Stalin w r. 1929.

A w kilka miesięcy później — pisał w artykule **„Rok wielkiego przełomu";**

„Stajemy się krajem metalu, krajem automobilizacji, krajem traktoryzacji. I gdy posadzimy ZSRR na automobil a chłopa na traktor — wtedy niechaj spróbują nas dogonić szanowni kapitaliści, chełpiący się swoją „cywilizacją". Zobaczymy jeszcze, które kraje będzie można wówczas „zaliczyć" do zacofanych, które zaś do przodujących".

(Stalin „Zagadnienia leninizmu" str. 282).

Oportunistyczne obawy i zgniłe argumenty kapitulantów obalała klasa robotnicza ZSRR przekraczając plany, rozwijając współzawodnictwo, przyspieszając tempo budownictwa, które prawicowcy i trockiści uważali za nieosiągalne.

Rozwój ekonomiki kraju w drodze planowego budownictwa socjalistycznego przekształcił ZSRR w kraj przodujący, w samodzielny i potężny bastion przemysłu „niezależny od kaprysów kapitalizmu światowego". Rozwój kolektywnej gospodarki rolnej stworzył podstawę ekonomiczną i organizacyjną dla usunięcia odwiecznego przeciwieństwa między wsią i miastem, podniesienia poziomu życia mieszkańców wsi do poziomu bytu i kultury mieszkańców miast. Wzmocniło to moralno-polityczną jedność całego społeczeństwa radzieckiego.

Wszystkie te wyniki razem wzięte podniosły warunki obronności kraju, umożliwiły zaopatrzenie Armii Czerwonej w nowoczesny sprzęt wojenny i w rezultacie zapewniły jej zwycięstwo w najbardziej trudnym i decydującym okresie — w okresie wojny z najazdem hord hitlerowskich.

* * *

Całe życie i działalność praktyczna Towarzysza Stalina

tak samo jak wszystkie jego prace teoretyczne, przepojone są najgłębszym internacjonalizmem rewolucyjnym. Jak Lenin wczuwał się Towarzysz Stalin w tętno światowego ruchu rewolucyjnego i tak samo jak Lenin żywo reagował na wszystkie jego przejawy i problemy. Swą mądrą, wnikliwą radą pomagał poszczególnym partiom w ramach Międzynarodówki Komunistycznej przełamywać trudności, usuwać przeszkody, wyprostowywać przegięcia czy odchylenia lub wahania ideologiczne.

Polski ruch robotniczy, któremu przewodziła Komunistyczna Partia Polski, a w czasie wojny — PPR, wiele zawdzięcza głębokim, troskliwym radom i pomocy Towarzysza Stalina. W procesie swego dojrzewania ideologicznego i organizacyjnego KPP, kierując bohaterską walką polskiego proletariatu, nie uniknęła poważnych kryzysów w wyniku odchyleń w kierownictwie partyjnym od linii politycznej Międzynarodówki Komunistycznej.

Towarzysz Stalin brał kilkakrotnie osobiście udział w komisji polskiej powołanej przez egzekutywę MK dla rozwiązania powstałych problemów. Jego uwagi nosiły zwykle charakter zasadniczych nauk marksizmu-leninizmu do konkretnych spraw, jakie wysuwało życie. Tego rodzaju pomoc miała wielkie znaczenie dla rozwoju Partii w organizację bojową nowego typu, taką jaką była WKP (b), w organizację wierną niezłomnie i do końca zasadom marksizmu-leninizmu.

*

Dzięki zwycięstwu Rewolucji Październikowej ruch robotniczy w większości krajów kapitalistycznych otrząsnął się z oportunistycznych tradycji II Międzynarodówki i stanął twardo na gruncie ideologii marksistowsko - leninowskiej. Państwo proletariackie stało się bazą i ośrodkiem światowego ruchu rewolucyjnego, *„którego ruch ten nigdy nie miał i wokół którego może on się teraz skupiać, organizując jednolity front rewolucyjny proletariuszy i narodów uciskanych wszystkich krajów przeciw imperializmowi". (Stalin).*

Jako wódz światowego ruchu rewolucyjnego Towarzysz Stalin wskazywał masom pracującym całego świata swą naukę, swym doświadczeniem i przykładem partii, którą bezpośrednio kierował przykładem WKP(b) — jasną i słuszną drogę walki.

Gdy po przewrocie hitlerowskim w Niemczech wzrosły dążenia agresywne państw faszystowskich, ZSRR nie szczędzi wysiłków, aby przeciwstawić dążeniom państw napastniczych inicjatywę bezpieczeństwa zbiorowego w ramach Ligi Narodów. Pod mądrym kierownictwem Towarzysza Stalina ZSRR broni konsekwentnie pokoju i przeciwstawia się polityce monachijskiej, zachęcającej państwa faszystowskie do wojny. Wreszcie, widząc bezowocność wysiłków zabezpieczenia pokoju wespół z państwami zachodnimi, Towarzysz Stalin zaleca czujność wobec usiłowań wplątania ZSRR w konflikty i wzmacnianie więzów przyjaźni z masami pracującymi, zainteresowanymi w zachowaniu pokoju.

Znamiennym przykładem postawy internacjonalistycznej i dalekowzrocznej perspektywy jest przemówienie Towarzysza Stalina w dwa tygodnie po napaści hitlerowskiej na ZSRR — 3 lipca 1941 roku:

„Celem tej ogólnonarodowej wojny przeciwko ciemiężcom faszystowskim jest nie tylko usunięcie niebezpieczeństwa, które zawisło nad naszym krajem, ale i udzielenie pomocy wszystkim narodom Europy, jęczącym w jarzmie niemieckiego faszyzmu..."

(J. Stalin — „O wielkiej wojnie narodowej Związku Radzieckiego").

W chwili, gdy kilkaset dywizji hitlerowskich, zebranych z całej Europy i przygotowanych w ciągu 2 lat do napaści, wtargnęło na ziemie radziecką podchodząc aż do stolicy kraju — Towarzysz Stalin przewiduje spokojnie przebieg wojny i stawia przed narodem radzieckim wielkie zadanie międzynarodowe — wyzwolenie z jarzma hitlerowskiego wszystkich narodów Europy.

Ileż nieugiętej woli, ileż dalekowzrocznej przenikliwości umysłu zawiera ta spokojna, przewidująca postawa w chwili niewątpliwie ciężkiej dla narodu!

W wielkim, twórczym i genialnym umyśle Towarzysza Stalina łączyła się głęboka wiedza polityczna z nauką i doświadczeniem niezrównanego wojskowego dowódcy. Nie jest to sądzę sprawa przypadku. Strategia i taktyka walk politycznych ma wiele wspólnego ze strategią i taktyką wojskową. Doświadczenie wojskowe kształtowało się u Towarzysza Stalina w procesie wojny domowej, w czasie której partia stawiała go na najbardziej zagrożonych i odpowiedzialnych odcinkach frontu. Jego cechą wybitną jest właśnie to, że umie uogólniać każde doświadczenie w jasne teoretyczne wnioski. **„Bitwy, w których wojskami radzieckimi kierował Towarzysz Stalin, stanowią najwybitniejsze wzory wojennej sztuki operacyjnej"** — czytamy w „Życiorysie". Był zarówno praktykiem wojny, jak i jej teoretykiem, ponieważ jest głębokim myślicielem. Wojna współczesna, to przede wszystkim nauka i organizacja, jedna z dziedzin nauki społecznej.

Towarzysz Stalin w dziedzinie problemów społecznych jest niewątpliwie największym uczonym i największym organizatorem, jakiego zna świat współczesny. Naród radziecki i wszystkie narody Europy zawdzięczają Towarzyszowi Stalinowi zwycięstwo w ostatniej wojnie, rozgromienie hord hitlerowskich, wyzwolenie z niewoli.

Naród polski zawdzięcza mu ponadto, że Wojsko Polskie brało ramię w ramię z niezwyciężoną Armią Radziecką i przy jej boku czynny udział w tej wojnie. Dzięki Towarzyszowi Stalinowi, dzięki jego wysokiej ocenie zalet bojowych naszego narodu, dzięki jego życzliwej troskliwości i wspaniałomyślności powstało Wojsko Polskie w trakcie wojny, zostało zaopatrzone w nowoczesny sprzęt wojenny, hartowało się w bitwach, zdobywało doświadczenie wojenne, które dziś jest wielką zdobyczą naszego wojska.

Naród polski zawdzięcza Towarzyszowi Stalinowi wielki

historyczny zwrot w stosunkach między Polską i ZSRR

Towarzysz Stalin był promotorem i realizatorem zasadniczego przełomu w stosunkach między narodem rosyjskim, ukraińskim, białoruskim, a narodem polskim.

Rachunek krzywd wyrządzonych Ukraińcom i Białorusinom ze strony polskich klas posiadających w ciągu kilku wieków ucisku ziem ukraińskich i białoruskich, został wyrównany podczas ostatniej wojny przez ustalenie sprawiedliwej granicy, opartej na zasadach etnograficznych, tworzącej dziś nie mur obcości, lecz granicę łączącą bratnie, głęboko zaprzyjaźnione narody.

Wyrównany został również dzięki Towarzyszowi Stalinowi rachunek wielowiekowych sporów i wzajemnych krzywd między narodem polskim a narodem rosyjskim, sporów, które były zręcznie wykorzystywane przez siły forsujące niemiecką ekspansję na wschód wbrew istotnym interesom obydwu narodów.

Dzięki Towarzyszowi Stalinowi Polska Ludowa odrodzona w nowych granicach, oparta o Odrę, Nisę i Bałtyk jest organizmem państwowym narodowo jednolitym, o zdrowej strukturze gospodarczej, o wielkich możliwościach rozwojowych.

Po uwolnieniu się z więzów kapitalistycznych, hamujących rozwój Polski, po położeniu kresu penetracji imperialistycznej, która skrzywiała i wypaczała rozwój Polski, zagrażając jej niepodległości — suwerenność Polski jest zabezpieczona.

Toteż zasługi Towarzysza Stalina zarówno w dziele wskrzeszenia Polski, jak i zabezpieczenia jej rozwoju, siły i rozkwitu, są wiekopomne.

Dlatego Towarzysz Stalin otaczany jest tak głęboką czcią i miłością w Polsce przez wszystkich ludzi pracy, przez wszystkich niekłamanych patriotów.

Znikają urazy antyrosyjskie związane z okresem ucisku carskiego i podsycane po Rewolucji Październikowej przez obszarników i burżuazję, a w szczególności przez piłsudczyznę i jej zbrodnicze rządy faszystowskie.

Dziś socjalistyczna kultura narodów radzieckich, a przede wszystkim narodu rosyjskiego, jest bodźcem do rozwoju socjalistycznej kultury polskiej, opartej na najlepszych tradycjach narodu polskiego.

Dzięki tak głębokiemu przełomowi i dokonywującym się przeobrażeniom politycznym, gospodarczym i kulturalnym, zostało zapoczątkowane przekształcenie się narodu polskiego z narodu szlachecko-burżuazyjnego w naród socjalistyczny, o ileż bardziej zwarty niż poprzednio, o ileż prężny, twórczy dzięki likwidowaniu sprzeczności klasowych — naród tworzący Rzeczpospolitą bardziej powszechną i bardziej wspaniałą, niż kiedykolwiek w swych dziejach.

Towarzysz Stalin jest nie tylko zwycięzcą w wojnie — jest on również twórcą pokoju. Już w czasie wojny uzgadniał on zasady trwałego powojennego współżycia narodów niezależnie od ich ustroju, na konferencjach w Moskwie i Jałcie. Po zakończeniu wojny, w Poczdamie walczył skutecznie o utrzymanie zasady trwałego pokoju demokratycznego. Państwa imperialistyczne wkrótce sprzeniewierzyły się tym zasadom, które podpisały, weszły na drogę organizacji paktów wojennych, odbudowują w Niemczech Zachodnich nową bazę agresji.

W wyzwolonych przez Armię Radziecką krajach demokracji ludowej rozwija się przyjazna współpraca narodów między wszystkimi tymi krajami i ZSRR. Jest to współpraca twórcza i owocna dla wszystkich. Nie ma w tym współżyciu wzajemnym podziału na kraje wielkie i małe, jest ono oparte na wzajemnym poszanowaniu, na wzajemnej wymianie towarów i usług, na wzajemnej pomocy i współdziałaniu. **W pierwszych latach trudności żywnościowych i gospodarczych wszystkie kraje demokracji ludowej zwracały się do Towarzysza Stalina z prośbą o pomoc i Towarzysz Stalin nigdy pomocy tej nie odmawiał.** W r. 1945 i częściowo w 1946 **Polsce zagrażał głód. Związek Radziecki przyszedł nam z pomocą** żywnościową. Brakowało nam wielu surowców i maszyn, aby uruchomić w pełni przemysł. — Towarzysz

Stalin spieszył nam zawsze z przyjazną pomocą

Jest to nie tylko pomoc materialna, ale również kulturalna, polityczna i ideologiczna. Towarzysz Stalin mówił: „O przyjaźni rzeczywistej świadczą nie słowa, lecz czyny". Kraj nasz doświadcza bardzo wielu przejawów przyjaźni i pomocy ze strony Towarzysza Stalina, który ze szczególną życzliwością i troską odnosi się do naszych spraw i potrzeb, jak i do potrzeb innych zaprzyjaźnionych krajów. Jest to wyrazem jego ideowego stanowiska, tego samego stanowiska, które przebijało w jego przemówieniu w r. 1941 o obowiązku pomocy w wyzwoleniu narodom ujarzmionym. Jest to wyrazem wielkiej idei międzynarodowego braterstwa i przyjaźni, którą głosi i urzeczywistnia marksizm-leninizm.

Czy doświadczenia klęsk imperializmu, bankructwo jego

(Ciąg dalszy na str. 6)

Pierwszy tom dzieł Stalina

NIEZAWODNY ORĘŻ w walce o Polskę socjalistyczną

Polska klasa robotnicza, dążąc do zbudowania ustroju sprawiedliwości społecznej w naszym kraju, opiera się o pomoc i doświadczenia Związku Radzieckiego. Bez korzystania z historycznych doświadczeń partii bolszewickiej, sprawa budowy socjalizmu w Polsce nie byłaby rzeczą realną. Najlepsze źródło wiedzy marksistowskiej, najdoskonalsza skarbnica, bogatych nauk o doświadczeniach WKP (b) — to nieśmiertelne, zawsze żywe i aktualne prace Lenina i Stalina. Dlatego realizacja uchwały Komitetu Centralnego PZPR o pełnym wydaniu dzieł Lenina i Stalina w języku polskim stworzy doskonałe podstawy do przygotowania proletariatu polskiego do wykonania swych bojowych zadań. W ostatnich dniach opuściły maszynę drukarską pierwsze dwa tomy dzieł Józefa Stalina w języku polskim.

Pierwszy tom dzieł Stalina obejmuje jego prace napisane w okresie 1901—1907, a więc w czasie, kiedy bolszewicy pod kierownictwem Lenina i Stalina budowali partię marksistowsko-leninowską, tworzyli jej ideologię i zasady organizacyjne. Obejmuje on w pierwszym rzędzie węzłowe zagadnienia ruchu robotniczego, zagadnienia ukształtowania się ruchu socjalistycznego i zespolenia ruchu robotniczego z socjalizmem, zagadnienia ideologiczne i organizacyjne podstaw partii robotniczej oraz podstawowe zagadnienia strategii i taktyki proletariatu. W pracach swoich Stalin zwraca się przede wszystkim przeciw wszelkim przejawom oportunizmu i próbom przenikania wpływów burżuazyjnej ideologii do ruchu robotniczego.

Stalin naucza, że Partia musi być zbudowana na mocnych podstawach organizacyjnych, aby mogła realizować jedność rewolucyjnej teorii i rewolucyjnej praktyki. Nie można dopuścić do jawnego rozdźwięku między teorią i praktyką, do tego, co było właśnie fatalną cechą partii socjaldemokratycznych, grupujących się w II Międzynarodówce. Dlatego, rozprawiając się bezlitośnie z mieńszewickimi koncepcjami organizacyjnymi Stalin mówi:

„Dotychczas partia nasza była podobna do gościnnej, patriarchalnej rodziny, która gotowa jest przyjąć wszystkich sympatyzujących z nią. Ale potem, gdy partia nasza przekształciła się w scentralizowaną organizację, zrzuciła z siebie patriarchalne szaty i całkowicie upodobniła się do twierdzy, której bramy otwierają się tylko dla godnych."

W pierwszym tomie dzieł Stalina znajdujemy oprócz prac napisanych w okresie burżuazyjno-demokratycznej rewolucji 1905 roku, a zawierających historię rozwoju nauki o strategii i taktyce proletariatu — cykl świetnych artykułów pt. „Anarchizm czy socjalizm?", napisanych w latach 1906 i 1907. Prace te stanowią bezwzględną krytykę reformizmu i anarchizmu. Równocześnie daje Stalin rozwinięcie teoretycznych założeń marksizmu, nauki o materializmie dialektycznym i historycznym oraz nauki o rewolucji socjalistycznej i dyktaturze proletariatu.

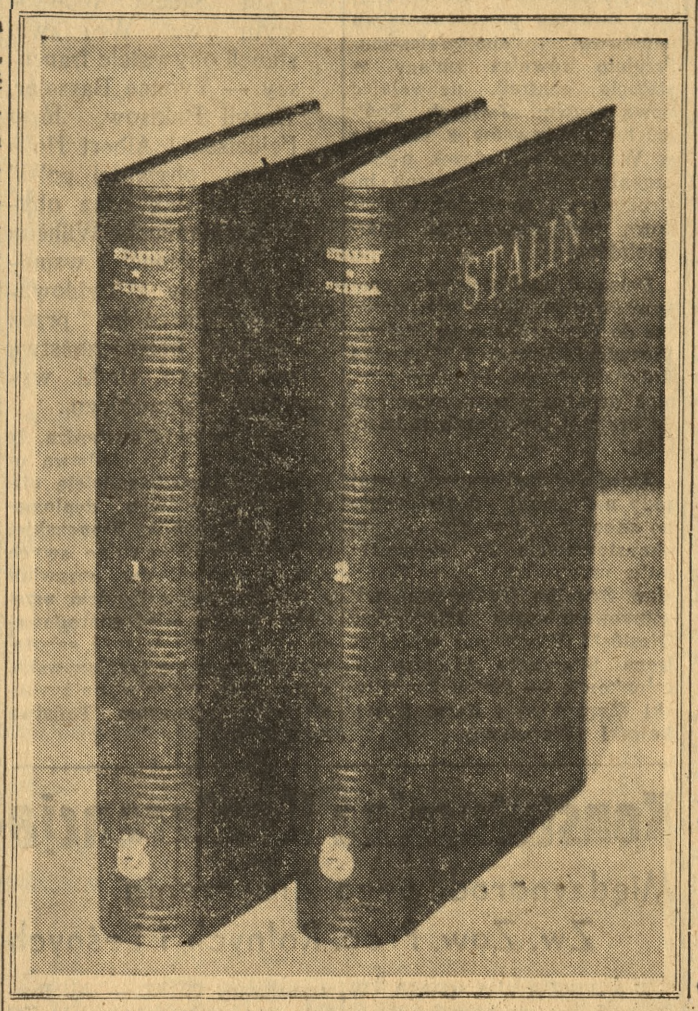

Wykazując jasno i dobitnie, że obalenie ustroju kapitalistycznego, przygotowanie rewolucji socjalistycznej i ustanowienie dyktatury proletariatu nie jest możliwe bez partii proletariackiej, Stalin w następujący sposób odpowiada na pytanie, czym powinna być partia proletariacka:

„Partia ta winna być partią klasową, całkowicie niezależną od innych partii — a to dlatego, że jest ona partią klasy proletariuszy, którzy wyzwolenia swego dokonać mogą tylko własnymi rękami. Partia ta winna być partią rewolucyjną — a to dlatego, że wyzwolenie robotników jest możliwe tylko drogą rewolucyjną, przez socjalistyczną rewolucję. Partia ta winna być partią międzynarodową, wrota jej muszą być otwarte dla każdego uświadomionego proletariusza, a to dlatego, że wyzwolenie robotników — to problem nie narodowy, lecz społeczny, mający jednakowe znaczenie zarówno dla proletariusza Gruzina, jak dla proletariusza rosyjskiego i dla proletariuszy innych narodowości."

Dzieła Stalina stanowią niedoścignięty wzór rozwijania teorii marksizmu-leninizmu. Malują one w sposób głęboki i szczerze przekonywujący bolszewicką zaciętość i bezwzględność wobec wszystkich jawnych i ukrytych wrogów marksizmu. Z jego dzieł robotnik polski czerpać będzie wszystko, co mu będzie potrzebne w jego wielkiej i zaszczytnej walce o zbudowanie socjalizmu we własnym kraju. Zapoznanie się polskiej klasy robotniczej z całokształtem dorobku myślowego genialnego nauczyciela i wodza międzynarodowego proletariatu, stanowi poważny i zasadniczy krok w dalszym, coraz głębszym i poważniejszym procesie tworzenia niezachwianych kadr, budujących Polskę sprawiedliwości społecznej. (ak)

Julian Tuwim

O STALINIE

W wczorajszej „Trybunie Ludu" ukazał się artykuł Juliana Tuwima, który drukujemy poniżej w całości.

Rozejrzyjmy się po wielkim czasie w jakim żyjemy, a przekonamy się, że daremnie byśmy szukali drugiego człowieka, który by na swych barkach i w swym sercu dźwigał tyle historii, tyle walki, tyle ludzkości i człowieczeństwa. Rozejrzyjmy się nie tylko po naszym czasie ale i po minionym. Kiedy i komu — w dziejach sprawdzalnych — przypadło takie uniwersalne przewodnictwo takiej uniwersalnej idei?

Marksizm — to było czarno posiane w glebę historii. Leninizm wyhodował — w jakiej burzy! w jakich wichrach! — pierwsze pędy i pąki. Stalin — mądry, spokojny i nieugięty, więc zwycięski, sprawił rozkwit i owocowanie. I odtąd — wciąż nowe ziarna tych owoców będą już zawsze zapładniać ziemię. Wydaje mi się, że geniusz Stalina, to m. in. cudowna umiejętność do prowadzenia i utrzymywania rewolucji w procesie ciągłej organicznej żywotności. Stalin — to suma tych elementów, które rewolucjonizują całą naszą epokę, nosicielkę przyszłości.

To, że imperialistyczny kapitalizm skazany jest na nieuchronną zagładę; to, że już tylko krótkie lata pozostały mu do zdychania i obłąkanego wierzgania; to, że 99 procent ludzkości wyzwoli się nareszcie spod panowania 1 procentu krwiożerczych chciwców i drapieżników — ta wiekopomna zasługa zapisana będzie na karcie dziejów, której nagłówek brzmi: „Józef Stalin, wódz i nauczyciel narodów Związku Radzieckiego, wódz i przyjaciel wszystkich cierpiących i uciemiężonych ludzi na ziemi". Bo ten genialny człowiek nie tylko walczył o zwycięstwo największej i najgłębszej w historii rewolucji socjalistycznej, ale ją **utrwalił** — i szczytowe wydarzenie wieku XX na barkach swoich przenosi w przyszłość.

Epoka nasza jest epoką Jego imienia. Bo nazwisko **Stalin** jest symbolem i skrótem, wyrażającym dwie potężne wygrane, które o losach tej epoki zdecydowały: zwycięskiej Rewolucji Październikowej i zwycięskiej wojny z faszystowskimi ludobójcami. Tylko genialny realizator i koordynator tej pierwszej mógł wygrać tę drugą. Bohaterska Armia Radziecka dlatego mogła w maju r. 1945 rzucać pod stopy swego Generalissimusa plugawe sztandary ze swastyką, że od roku 1917 powiewają na Kremlu czerwone sztandary z sierpem i młotem. One to, te płomienie rewolucji, sprawiły, że narody radzieckie stały się olbrzymią potęgą — nie tylko fizyczną, lecz przede wszystkim moralną; a w historii znaczy to: patriotyczną.

Rewolucja — pamiętajmy — nie jest czymś tanim, co „wybucha" i żyje potem siłą tego wybuchu. Rewolucja — to coś, co trzeba mądrze i systematycznie wychowywać. Wielki wychowawca wielkiej rewolucji — oto Stalin.

To, co najdroższe narodowi...

„W trzech pokojach starego Kremlu mieszka człowiek imieniem Józef Stalin. Światło późno gaśnie w jego pokoju. Świat i ojczyzna nie dają mu odpocząć.."
(Pablo Neruda — „Drwal").

Była fabryka — jedna z wielu. Pracowali w niej robotnicy, bogacił się właściciel. Robotnicy walczyli przeciwko głodowym płacom, przeciwko bezrobociu... Przyszła okupacja hitlerowska. Fabrykę ogołocono z cenniejszych urządzeń i maszyn, robotników wywożono do Niemiec, na darmową, niewolniczą pracę. Przyszedł rok 1944. Niemcy pozostawili po sobie wypalone mury fabryki...

Na wystawie podarunków polskiego świata pracy dla Generalissimusa Stalina z okazji 70 rocznicy jego urodzin, stoi model fabryki, tej samej z której w 1944 roku zostały tylko wypalone mury. Model jest piękny, bo piękna jest fabryka. Odbudowano ją i przebudowano. Przywieziono z ZSRR nowoczesne obrabiarki. Jej robotnicy nie drżą już o to, że za tydzień mogą stać się bezrobotnymi. Pracują sami na siebie i w swej pracy korzystają z doświadczeń przodujących robotników radzieckich.

Trzeba było Armii Czerwonej, aby ziemie polskie uwolnić od hitleryzmu. Trzeba było pomocy doświadczenia politycznego ZSRR, aby polska klasa robotnicza mogła zdobyć władzę. Trzeba było pomocy gospodarczej i technicznej, aby polskie fabryki odbudowały się i rozpoczęły produkcję w wielokrotnie większym niż dawniej zakresie.

Dlatego właśnie modele licznych fabryk polskich znalazły się wśród darów dla kierownika jedynego na świecie państwa socjalistycznego, dla Józefa Stalina. Jemu polska klasa robotnicza ofiaruje to, co jest symbolem jej pracy i największej troski.

„Stalin — powiedział wicepremier Minc na otwarciu wystawy — jest przywódcą spólnoty tych, do których należy przyszłość i którzy kochają przyszłość".

Naród polski buduje fundamenty socjalizmu — buduje swoją przyszłość, dla sprawy tej socjalistycznej przyszłości polska klasa robotnicza pracuje najofiarniej i najusilniej. Tej sprawie poświęca się dziś bez reszty każdy uczciwy Polak. Dlatego cały naród polski otacza głęboką miłością i czcią Józefa Stalina.

Wystawa podarków zajęła cztery sale Muzeum Narodowego. Przechodząc przez te sale ma się wrażenie, że przechodzi się przez Polskę, pokazaną w skondensowanym lecz trafnym przekroju. Dary obrazują bowiem twórczy wysiłek wszystkich ludzi pracy w Polsce — robotników, chłopów, inteligencji, rzemieślników, artystów, młodzieży, kobiet, nawet naukę dzieci. Materiałem, z którego wykonano artystyczne rzeźby i modele zakładów pracy, jest węgiel i cukier, stal i bursztyn, papier i ciasto tortowe. Wśród podarków jest potężna lokomotywa, są naiwne, wykonane dziecięcymi rączkami, laurki. Są przedmioty budzące podziw swą precyzyjnością i pomysłowością, jak globus skonstruowany przez studentów bytomskiego technicum i — często nieortograficzne i nieudolne, lecz wzruszająco szczere listy chłopów, którzy — być może — niedawno nauczyli się pisać.

Józef Stalin — człowiek który „późno gasi światło w swym pokoju, bo świat i ojczyzna nie dają mu odpocząć", w dniu swoich siedemdziesiątych urodzin, po siedemdziesięciu latach życia, wypełnionego bez reszty walką o wyzwolenie wszystkich ludzi pracy na całym świecie, będzie miał przed oczami obraz pracy narodu polskiego. Obraz nie oficjalny i sztywny, lecz żywy, szczery i wzruszający.

Podarunki narodu polskiego dla przywódcy światowej rewolucji urastają do znaczenia symbolu, bo do znaczenia symbolu urosło nazwisko „Józef Stalin". Bo jak pisze poeta polski, Julian Tuwim:

„Epoka nasza jest epoką jego imienia. Bo nazwisko Stalin jest symbolem i skrótem wyrażającym dwie potężne wygrane, które o losach tej epoki zdecydowały: zwycięskiej Rewolucji Październikowej i zwycięskiej wojny z faszystowskimi ludobójcami".

Pełne miłości, czci i przywiązania, listy młodzieży wielkopolskiej

„Młodzież — to nasza przyszłość, nasza nadzieja"

Ze słów tych wypowiedzianych przez Wielkiego Wodza Rewolucji — Józefa Stalina, tchnie głęboka wiara w siłę młodzieży i przekonanie o jej twórczych możliwościach i zdolnościach. Ale Stalin nie tylko darzył młodzież zaufaniem. Stawiając jej sprawy w rzędzie najważniejszych, uczył ją i wskazywał wyraźnie drogę, po których winna kroczyć. Powiedział kiedyś tak:

„Marsz rewolucyjnej młodzieży w krainę nauki — oto czego nam obecnie trzeba."

Kiedy indziej określając naukę z jej licznymi gałęziami jako twierdzę, mówił:

„Twierdzę tę musi zdobyć młodzież, jeśli chce być budowniczym nowego życia, jeżeli chce zostać prawdziwą następczynią starej gwardii."

Młodzież postępowego świata, a w jej szeregach młodzież polska, idąc zawsze za tym co piękne, sprawiedliwe i twórcze znalazła w Stalinie swego najlepszego Przyjaciela i Nauczyciela. Dlatego darzy Go serdecznymi uczuciami, manifestując je żywiołowo w przededniu rocznicy urodzin Wodza światowego obozu pokoju i postępu. Oto jeden z listów, list młodzieży Szkoły Podstawowej **w Czerniejewie pod Gnieznem;** znalazł się on między wielu innymi zabranymi przez specjalną sztafetę młodzieżową:

„Do Wielkiego i Sławnego, Kochanego Tow. Generalissimusa Stalina

w Moskwie

My polskie dzieci, uczniowie Szkoły Podstawowej w Czerniejewie, wdzięczni za nasze wyzwolenie z niewoli hitlerowskiej przez Armię Radziecką pod Twoim dowództwem, w 70 rocznicę Twych urodzin, Wodzu robotników całego świata, ślemy Tobie serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, długich lat życia, abyś mógł wyzwolić wszystkie ludy spod ucisku, od wojen i żeby młodzież całego świata mogła korzystać z nauki tak, jak my korzystamy, żeby dobrobyt, kultura i postęp stały się udziałem wszystkich ludzi.".

Pod listem figurują podpisy wszystkich uczniów i uczennic szkoły.

Liczne życzenia z okazji 70 rocznicy urodzin przesłała Generalissimusowi Stalinowi **młodzież szkolna Ostrowa i powiatu.** W jednym z telegramów wysłanych wspólnie przez młodzież i nauczycielstwo Publ. Szkoły Ogólnokształcącej stopnia podstawowego w Ostrowie czytamy m. in.:

„Świadomi, że naszą pracą dla Polski Ludowej umacniamy światowy obóz pokoju, demokracji, socjalizmu, którego Jesteś Wodzem i Nauczycielem postanawiamy pracować z większą jeszcze wydajnością dla dobra ludzkości i postępu."

Młodzież gorzowska zorganizowana w ZMP bierze gremialny udział w sztafecie niosącej do Warszawy meldunki i pozdrowienia dla Generalissimusa Stalina. Zorganizowała ponadto w całym powiecie ogólne zebrania młodzieżowe z udziałem starszego społeczeństwa. Jedno z największych tego rodzaju zebrań odbyło się w ub. wtorek w sali Teatru Miejskiego w Gorzowie. Program poza częścią oficjalną obejmował bogatą część artystyczną.

Uroczystymi akademiami obchodzi rocznicę urodzin Józefa Stalina **młodzież Leszna i powiatu,** zorganizowana w ZMP w liczbie 2470 osób. ZMP-owcy wyjadą do kół wiejskich z programem pieśni i tańców ludowych Związku Radzieckiego. Jako czyn urodzinowy **młodzież ZMP ze Święciechowy wykonała 1 km drogi na odcinku Święciechowa - Wilkowice, a Koło ZMP przy Zjednoczeniu Energetycznym w Lesznie zelektryfikowało świetlicę PGR. Założono trzy zespoły dobrego czytania w Antoninach i Gronowie pow. Leszno. ZMP-owcy** Leszna i powiatu biorą również udział w ogólnopolskiej sztafecie gwiaździstej.

W szkołach Leszna wre praca nad przygotowaniem licznych uroczystości. Młodzież samorzutnie dekoruje aule i sale szkolne, urządza wystawy obrazujące życie Stalina, nawiązuje łączność korespondencyjną z młodzieżą Związku Radzieckiego. Uczniowie zorganizowani w Kole ZMP przy Państw. Liceum Pedagogicznym dekorują świetlicę w spółdzielczej wsi produkcyjnej w Pomykowie, powiat Leszno, świetlicę ZZK w Lesznie oraz w jednej z gmin. Szkolne zespoły świetlicowe wyjadą do PGR i młodzieży wiejskiej z programami artystycznymi własnych pomysłów.

Uczucia dla swego Wielkiego Nauczyciela manifestuje także **młodzież Zielonej Góry i powiatu.** Junacy i junaczki hufca szkolnego SP przy Gimn. i Lic. Ogólnokształcącym przystąpili do plantowania terenu przy ul. Topolowej, przeznaczonego pod budowę ogródka jordanowskiego. Rozpoczęto dalej rozbiórkę okolicznych, niezdatnych do zamieszkania budynków i oczyszczanie cegieł, z których w nowym ogródku zbudowany zostanie budynek administracyjny. **Junacy hufca Racula pracowali nad zalesieniem 2 ha nieużytków oraz uporządkowali drogę na odcinku Jędrzychów—Zatonie.** Zobowiązania wykonali na 2 dni przed terminem. Sportowcy ZKS „Spójnia" w Zielonej Górze wysłali do Generalissimusa Stalina depeszę, w której składają Mu życzenia **„najlepszego zdrowia w pracy dla dobra i pożytku świata".**

Liczne uroczystości przygotowuje **młodzież z Szamotuł i okolicy.** Szkolne Koło ZMP przy Publ. Średniej Szkole Zawodowej w Szamotułach organizuje z wielką starannością wieczornicę ku czci Generalissimusa Stalina. Wieczornica ta zapowiadająca się bardzo interesująco odbędzie się **w sobotę 17 bm. o godz. 18 w świetlicy młodzieżowej przy ul. Lipowej 30.**

Przez ucho igielne

Kosztowna podróż

Sądzisz zapewne, drogi Czytelniku że skoro wykupisz bilet kolejowy, wsiądziesz do właściwego wagonu i pociągu, jeżeli w międzyczasie nie zgubisz biletu, to możesz spokojnie podróżować.

O naiwności ludzka!

Wyobraźcie sobie, że w czasie jednej krótkiej podróży z Poznania do Środy, zadłużyłem się wobec DOKP na sumę 23.490 zł.

Jestem uczciwy i lojalnie się do tego przyznaję!

Brzmi to nieco paradoksalnie a jednak..

Przeczytałem wiszący na ścianie „Cennik opłat za uszkodzenia wewnętrznego urządzenia wagonów osobowych". Zobaczyłem tam między innymi takie pozycje:

„Za uszkodzenie lub brak ręcznika lnianego — 230 złotych".

„Za brak podstawki do czyszczenia obuwia — 380 złotych".

Moi drodzy! Czy mogłem przewidzieć, że podróżowanie bez ręcznika lnianego albo podstawki do czyszczenia obuwia narazi mnie na takie koszty?

Ale to jeszcze nic! Następna bowiem pozycja brzmiała:

„Za brak szczotki do czyszczenia obuwia z łańcuszkiem — 380 zł. Nie wiem do czego należało „przypiąć" ten łańcuszek, do obuwia czy szczotki. To nie jest zresztą ważne. Ważnym jest fakt, że z uwagi na brak szczotki do czyszczenia obuwia z łańcuszkiem zadłużyłem się o dalsze 380 zł. Obliczyłem więc szybko, że podróż koleją do Środy, kosztować mnie będzie dodatkowo 990 zł ,wobec czego zręcznym ruchem wyskoczyłem ze skóry, rozbijając przy okazji sufit...

Z tego tytułu naraziłem się na dodatkowe koszty, gdyż jedna z dalszych pozycji cennika brzmi:

„Za zniszczenie kompletnej armatury sufitowej — 22.500 złotych".

„Ojot"

ZAKOŃCZENIE Roku Chopinowskiego

Wojewódzki Komitet Roku Chopinowskiego w Poznaniu zakończył uroczystą akademią długi cykl koncertów i imprez, związanych z 100. rocznicą śmierci genialnego kompozytora polskiego. Udział w akademii wzięli laureaci IV Międzynarodowego Konkursu im. Fr. Chopina — Barbara Hesse-Bukowska (II nagroda) i Waldemar Maciszewski (III nagroda).

BARBARA HESSE-BUKOWSKA jest pianistką stale zamieszkałą w Warszawie. Studiowała tamże szereg lat pod opieką artystyczną prof. Margerity Trombini-Kazurowej (ongiś uczennicy sławnego Sgambattiego — w Akademii Rzymskiej). Hesse-Bukowska koncertuje już od kilku lat w większych ośrodkach muzycznych kraju. Poważny sukces zdobyła odtworzeniem Wariacji Symfonicznych Francka z towarzyszeniem orkiestry Filharmonii Stołecznej. Na IV Konkursie wykonała m. in. Koncert e-moll Chopina, utwór który zaprodukowała właśnie ostatnio i w Poznaniu. Hesse-Bukowska reprezentuje typ grv przedziwnie muzykalnej, już dojrzałej artystycznie. Lekkość i precyzja techniki, gracja dźwięku, bogactwo niuansów dynamicznych, nienaganna linia stylistyczna — wszystko to razem usprawiedliwia nadzwyczajne wyróżnienie, jakim jest zdobycie II nagrody na konkursie — przez tę młodziutką artystkę (liczącą dopiero 19 lat). Hesse-Bukowskiej akompaniowała orkiestra Filharmonii Poznańskiej pod batutą S. Wi[illegible]ego.

WALDEMAR MACISZEWSKI jest absolwentem krakowskiej P. W. S. M. Studia muzyczne odbył u prof. Zbigniewa Drzewieckiego. Na koncercie poznańskim wykonał recital utworów solowych. Techniczna strona gry postawiona jest tutaj równie wzorowo jak u Bukowskiej. Spokój i pewność estradowa pozwalają Maciszewskiemu na swobodne realizowanie zamierzeń interpretacyjnych (tzw. „gra bez nerwów"). Polonez fis-moll zadziwiał energią ujęcia, niezwykle czystego i elastycznego. Mazurki podane były bez czułostkowości, z werwą rytmiczną i prostotą. Nokturn op. 62 i dwie pierwsze części Sonaty h-moll miały momenty jeszcze jakby sztywne, pozbawione większego napięcia i pogłębienia emocjonalnego. Za to cały finał Sonaty zagrał pianista z właściwym już wyrazem. Maciszewskiemu można śmiało wróżyć piękną przyszłość. Zresztą interesującym byłoby posłuchać tego młodego artysty jak się czuje w innym repertuarze, np. klasycznym.

Nadmieńmy jeszcze, że krótką prelekcję wstępną, otwierającą akademię i sumującą całokształt osiągnięć imprezowych Roku Chopinowskiego w Poznaniu i Wielkopolsce wygłosił wicewojewoda ob. Bertold.

Kazimierz Nowowiejski

Ogólny widok hali produkcyjnej. Grupa pracownic zajętych malowaniem i dekoracją ozdób choinkowych.

Fot. (2) W. Nowicki — Gniezno

W fabryce kolorowych cacek

Okrągły rok istnienia będzie miała poza sobą w dniu 1 stycznia 1950 r. Spółdzielnia Pracy Ozdób Choinkowych i Szklanych „Ozdoba" w Gnieźnie. Młoda placówka produkcyjna wytrzymała próbę życia, czego dowodem fakt, że licząca 55 osób, w tym 36 dziewcząt załoga odstawiła już 9 pokaźnych transportów ozdób gwiazdkowych do Ameryki.

Na każdy miesiąc zatem przypadał jeden transport, gdyż od października br. całą produkcję przeznaczono dla zaspokojenia rynku krajowego.

Jedna z pracownic spółdzielni „Ozdoba" Teresa Bubaczówna zajęta wydmuchiwaniem ozdób choinkowych, powstających przy jej pomocy z rurki szklanej, odpowiednio ogrzanej nad specjalnym palnikiem

Rozprowadzeniem produktów placówki na teren wiejski zajęło się 35 PZGS-ów woj. poznańskiego. Ozdoby gnieźnieńskie docierają nawet do Szczecina. Owoc swej pracy w postaci bombek szklanych odstępuje spółdzielnia po hurtowej cenie od 180 zł za tuzin, a śliczne grzybki-muchomory od 40 zł za sztukę. Do PZGS-ów wysłano już towar, wartości 8 500 000 zł.

W niejeden dom szklane, kolorowe cacka wniosą dużo szczęścia, jakie daje uśmiech dziecięcych, rozradowanych twarzyczek.

I w Gnieźnie dano ludziom pracy możność tańszego zaferencje i posiedzenia, które opatrzenia się w ozdoby choinkowe poprzez zbiorowe zamówienia za pośrednictwem zakładów pracy.

W gnieźnieńskiej spółdzielni produkcyjnej „Ozdoba" rozwija się współzawodnictwo i akcja socjalna, nad czym czuwają kier. G. Buelow oraz kier. techn. Kaz. Morawski.

Od 1 stycznia 1950 rozpocznie się dalszy eksport do Ameryki.

W chwili obecnej rozbudowująca się spółdzielnia czyni starania o obszerniejsze pomieszczenia, gdyż dotychczasowe w baraku przy Rzeźni Miejskiej okazują się za szczupłe.

(pr)

Małorolny chłop odkrył ślady przedhistorycznej osady

W Książu Wielkim, pow. miechowski, małorolny chłop Wawrzyniec Kamiński, podczas prac ziemnych na swej parceli natrafił na wiele zgrupowanych ułamków przedhistorycznej ceramiki, o czym zawiadomił Muzeum Archeologiczne PAU w Krakowie.

Przeprowadzone próbne badania doprowadziły do odkrycia przedhistorycznej osady, pochodzącej z późnej fazy rozwoju tzw. kultury łużyckiej ok. 700 lat przed Chr. Z uwagi na fakt, że osady otwarte tej kultury należą do wielkich rzadkości, podjęte zostaną tam prace wykopaliskowe w sezonie letnim 1950 r.

CZY PAMIĘTASZ o „konkursie gwiazdkowym"? Czytaj uważnie dzisiejszy numer

AMATORSKI klub wąskotaśmowców

Zarząd Główny Klubu Filmowców Wąskotaśmowych, którego siedziba znajduje się w Łodzi, zwołał ogólnopolski zjazd członków klubu. Na zjeździe tym ponad 200 delegatów reprezentowało 10 oddziałów Klubu z terenu całej Polski. Ponadto w obradach wzięli udział przedstawiciele PP „Film Polski" i władz samorządowych oraz zaproszeni goście.

Zebrani na zjeździe uchwalili wniosek, dotyczący przeniesienia siedziby Zarządu Głównego Klubu z Łodzi do Warszawy. Przyjęto zmianę statutu Klubu przez rozszerzenie jego ram organizacyjnych w powiązaniu ze światem pracy. Postanowiono przystąpić do organizacji na terenie świetlic fabrycznych kół fotofilmowych. w celu upowszechnienia techniki i sztuki filmowej wśród młodzieży pracującej i młodzieży szkół wyższych. Postanowiono wznowić wydanie miesięcznika Klubu „Film i Foto", jak też przystąpić do wydawania podręczników i broszur z dziedziny kinotechniki. Uchwalono organizowanie kursów kinotechnicznych, pokazów filmowych w świetlicach robotniczych i konkursów na scenariusze oraz na filmy amatorskie wąskiej taśmy. Uchwalono również w ramach współpracy kulturalno-oświatowej z Tow. Przyjaciół Żołnierza organizować w oddziałach TPŻ pokazy filmowe w świetlicach dla żołnierzy.

Co, gdzie i kiedy

w Poznaniu

TEATRY

WIELKI: **sobota** o godz. 19 **„Opowieści Hoffmanna"** Offenbacha. Obsada: Z. Chwoyka-Charłampowicz, A. Kawecka, B. Kostrzewska, A. Pichlówna, J. Bieńkowski, W. Chomiak J. Katin, A. Klonowski, E. Kossowski, A. Łukasik, Z. Mariański J. Sendecki, W. Szpingier i K. Urbanowicz. Dyrygent: M. Szczęsnowski, reżyseria W. Bregy, dekoracje projektu Z. Szpingiera, balet układu E. Paplińskiego. **Niedziela** — „Goplana" Żeleńskiego.

POLSKI: **dziś i jutro** o godz. 19.30 — **„Dzieci słońca"** M. Gorkiego.

NOWY: **dziś** o godz. 19.30 oraz **jutro** o godz. 11.30 i 19.30 **„W pewnym mieście"** Sofronowa.

KOMEDIA MUZYCZNA — **dziś** o g. 20 i **jutro** o g. 16.30 i 20 — **„Ja tu rządzę"** W. Rapackiego.

MŁODEGO WIDZA: **dziś** o g. 18 i **jutro** o godz. 16 i 18 — **„Karabas-Barabas"**.

KINA

Apollo — **„Wschodnie zaloty"** o godz. 15.30, 18 i 20.30; **Bałtyk** — **„Arinka"** o godz. 15.30, 18 i 20.30; **Muza** — **„Wieś na pograniczu"** o godz. 16, 18 i 20; **Rialto** — **„Pan Nowak"** o godz. 16, 18 i 20; **Warta** — **„Sekretarz Rejkomu"** o g. 16, 18 i 20; **Aktualności nr 51** o godz. 11, 12 i 13.

SŁUCHAMY RADIA

Niedziela, dnia 18 grudnia 1949 r.

6.50 Początek audycji; 7.00 Audycja dla wsi; 7.15 Muzyka rozrywkowa; 8.00 Dziennik poranny; 8.20 Muzyka rozrywkowa; 8.55 Audycja SKRK; 9.00 Koncert muzyki organowej; 9.30 Muzyka z płyt; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej; 12.04 Dziennik południowy; 12.15 Koncert rozrywkowy; 13.00 „Gawęda przyrodnicza"; 13.15 „Niedziela na wsi" — „Dni Stalinowskie w Spółdzielni Produkcyjnej". Wykonawcy: zespół instrumentalny pod dyr. Stefana Groblicza, Mariana Woźniczko (baryton), chór oraz Stanisław Strugarek (konferansjerka); 14.00 „U naszych twórców"; 14.10 Koncert Polskiej Kapeli Ludowej; 14.40 „Żmija" — opowieść poetycka; 15.00 Kwadrans piosenek; 15.15 Koncert dla świetlic dziecięcych; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.20 „Nasze chóry śpiewają"; 16.50 „O pracy Państwowego Instytutu Wydawniczego"; 17.00 Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Zespół instrumentalny pod dyr. Mieczysława Paszkieta, Helena Korff-Kawecka (sopran), Juliusz Bieńkowski (tenor), Władysław Radny (akordion), Hieronim Szperka (akompaniament); 18.00 „Iwan Szadrin" — słuchowisko; 19.00 Dymitr Szostakowicz — Kwartet smyczkowy F-dur; 19.30 „Węgry przemawiają do Polski"; 20.00 Dziennik wieczorny; 20.40 Piosenki radzieckie; 21.00 Muzyka rozrywkowa; 21.50 Muzyka; 22.05 Lokalne wiadomości sportowe; 22.15 Wiadomości sportowe ogólnopolskie; 22.30 Muzyka taneczna; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.15 Muzyka taneczna; 24.00 Hymn i koniec audycji.

PIW

Pełne Wydanie Dzieł

HENRYKA SIENKIEWICZA

W PRENUMERACIE

Zgłoszenia przyjmują:

Księgarnia Państwowego Instytutu Wydawniczego

Poznań

Al. Marcinkowskiego 21

oraz

wszystkie Oddziały wojewódzkie PIW

Wysyłka prospektów na żądanie

PAŃSTWOWY INSTYTUT WYDAWNICZY

12b-74

Głos Sportowy

Sportowcy poznańscy czczą 70 rocznicę urodzin Generalissimusa STALINA

Młodzież szkół zawodowych

„Młodzież szkół zawodowych m. Poznania uczci 70 rocznicę urodzin Generalissimusa J. W. Stalina czwórmeczem pływackim.

W niedzielę, dnia 18 grudnia br., o godz. 18. zostanie rozegrany czwórmecz pływacki pomiędzy szkołami zawodowymi: SKS Ośrodka Szkolenia Zawodowego im J. Stalina, SKS Państw. Gimn. Przem. „Stomil", SKS Publ. Średn Szkoły Zaw. Nr 1, SKS Państw. Gimn. i Lic. Mechan. i Elektr. [illegible] st. Czwórmecz rozegrany zostanie w krytej pływalni w Poznaniu, przy ul. Wronieckiej.

Związkowiec — Warta

Pływacy KS „Związkowiec — Warta", chcąc zadokumentować swe przywiązanie do Wielkiego Wodza i Obrońcy Pokoju Generalissimusa Józefa Stalina z okazji 70 rocznicy Jego urodzin wezwali pływaków ZS „Spójni" do rozegrania zawodów pływackich w dniu 20 grudnia br., o godz. 19.00 na pływalni krytej przy ul. Wronieckiej.

Z ciekawych tych zawodów szych szczeblach hierarchii u- w których udział wezmą wszyscy czołowi zawodnicy i zawodniczki obu zespołów, dochód przeznacza się na odbudowę miasta Poznania

ZKS Kolejarz

W wypełnionej po brzegi sali ZZK w Poznaniu, obradowali sportowcy ZKS „Kolejarz", którzy po wysłuchaniu referatu delegata ZMP na temat: „Życie i twórcza praca Generalissimusa Stalina", postanowili dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Wodza międzynarodowego proletariatu w pełni zrealizować uchwałę Biura Politycznego KC PZPR przez podjęcie apelu ZS „Stal" do współzawodnictwa we wszystkich dziedzinach sportu. Ponadto sportowcy ZKS „Kolejarz" postanowili wszcząć akcję łączności ze wsią i nawiązać dalsze kontakty w Ludowymi Zespołami Sportowymi oraz przekazać swe doświadczenie sportowe młodzieży chłopskiej.

Komunikaty sportowe

K. S. Unia w Poznaniu organizuje sekcję gimnastyczną męską dla mieszkańców Śródki. Zawad z Głównej Ćwiczenia odbywają się we wtorki i piątki od godz. 18 w sal gimnastycznej szkoły podstawowej na Śródce. Ćwiczenia prowadzi instruktor u którego kandydaci mogą się zgłaszać. Na trening należy przynieść ze sobą strój gimnastyczny (spodenki, koszulkę i pantofle).

Zespół koszykarzy AZS (Warszawa) gra w Poznaniu

W sobotę 17 bm. o godz. 19 i w niedzielę 18 bm. o godz. 18 w nowej hali ciężkiego przemysłu MTP przy ul. Rokossowskiego odbędą się ciekawe spotkania o mistrzostwo Ligi Piłki koszykowej pomiędzy AZS (Warszawa), a miejscowymi drużynami „Kolejarzem" i „Wartą".

Drużyna akademików warszawskich znajduje się w tej chwili w doskonałej formie, jak również posiada w swych szeregach kilku reprezentantów Polski z rewelacyjnym Kamińskim na czele. Obok drużyn Spójni łódzkiej i gdańskiej, jest ona najpoważniejszym kandydatem do uzyskania tytułu mistrza Polski, gdyż wraz z w. w. drużynami straciła w dotychczasowych rozgrywkach dopiero jeden punkt zajmując w tej chwili II miejsce w tabeli.

Jak wykazały ostatnie ciężkie spotkania wyjazdowe, obie drużyny poznańskie znajdują się również w dobrej formie, toteż spotkania te będą stały na b. wysokim poziomie, toteż licznym zwolennikom piłki koszykowej dostarczą niewątpliwie wiele emocji.

W ciekawych przedmeczach, decydujących o prowadzenie w tabeli rozgrywek o mistrz. klasy A Pozn. OZKSS spotkają się w sobotę 17 bm. o godz. 17 „Stal" (Poznań) i „Kolejarz" Ib (Poznań) oraz w niedzielę 18 bm. o godz. 16 „Kolejarz" (Rawicz) i Warta I.

Siatkarki i siatkarze ZKS Kolejarz (Szczecin) 18 bm. w Poznaniu

W niedzielę 18 bm. o godz. 11 w hali Wojew. Ośrodka KF przy Drodze Dębińskiej, odbędą się ciekawe spotkania w piłce siatkowej drużyn żeńskich i męskich pomiędzy drużynami Kolejarza, które w pierwszych spotkaniach rezegranych w Szczecinie poniosły porażki.

Ze względu na dobrą formę obu bratnich klubów, niedzielne spotkania zapowiadają się b. ciekawie.

Związkowiec — Warta przyjmuje wezwanie ZKS Stali

Zarząd Klubu Sportowego „Związkowiec — Warta", w zrozumieniu wielkich i zaszczytnych zadań upowszechnienia kultury fizycznej, postanowił jednomyślną uchwałą, na zebraniu w dniu 13 grudnia rb., zgodnie z wytycznymi Biura Politycznego KC PZPR i wezwaniem ZKS „Stal", przyjąć udział we współzawodnictwie sportowym.

Kursy zimowe Poznańskiego Aeroklubu

Aeroklub Poznański zawiadamia o rozpoczęciu teoretycznych kursów zimowych dla wszystkich pilotów w dniu 19 12 br. o godz. 19 w lokalu AP. Obecność obowiązkowa.